

Åbo stad

Åbo stads program för främjande av integration 2022–2025

Innehållsförteckning

Åbo stads program för främjande av integration 2022–2025	1
1. Inledning	4
2. Programmets lagstadgade bakgrund – stora förändringar i omvärlden	5
Totalreform av integrationslagen 2025	6
Välfärdsområdesreformen 2023.....	7
Mottagande av kvotflyktingar.....	7
Tillfälligt skydd för ukrainare och möjlighet att ansöka om hemkommun.....	7
Koto-digi.....	9
3. Människonära utvecklande – forsknings- och statistikuppgifter bakom åtgärderna	9
Befolkningen med annat modersmål i Åbo i ljuset av statistiska uppgifter	10
Stiglitz tillgångar och mätare för välfärden.....	13
Klusteranalys av befolkningen med annat modersmål utifrån intervjustudien	15
En invandrarfamiljs berättelse.....	18
Riksomfattande forskning bakom åtgärderna	19
4. Material utifrån undersökningsresultaten för att fastställa utvecklingsåtgärderna	21
Hälsa.....	21
Materiell välfärd.....	22
Kompetens	23
Arbete och arbetsliv.....	26
Boendemiljö	28
Social välfärd och sociala relationer	29
Säkerhet	30
Röst i samhället.....	30
5. Främjande av integrationen i Åbo stads verksamhet	31
Invandartjänsterna vid koncernförvaltningen och International House Turku.....	31
Mångkulturell småbarnspedagogik	34
Mångkulturell grundläggande utbildning	35
Elever med annat modersmål i Åbogymnasierna.....	35
Studering med annat modersmål vid Åbo yrkesinstitut.....	36
Studering med annat modersmål i Åbo vuxenutbildningscentral	37
Invandrare i Åbo yrkeshögskola.....	38
Undervisning i Åbo yrkesinstitut för deltagare som talar ett annat språk	39
Andra läroanstalter	39
Utbud av fritidstjänster: idrotts- och motionstjänster, kulturtjänster samt tjänster för barn och unga.....	40

Stadsmiljötjänster	40
Främjande av välfärd, hälsa och delaktighet	41
Nätverkssamarbete med statliga myndigheter	42
6. Programmets åtgärder, ansvarsparter och mätare	42
7. Uppföljning av programmet, ansvariga parter och rapportering	47

1. Inledning

Främjandet av integration är ett förvaltningsövergripande och mångfacetterat samarbete. För den som ska integreras innebär integrationen till ett nytt land och en ny kultur studier i nya kunskaper och färdigheter samt en återuppbyggnad av den egna identiteten i en ny miljö.

Kommunens uppgift är att ta fram ett program som främjar integrationen och goda befolkningsförhållanden. Programmets mål är att skapa kundinriktade servicekedjor, förstärka de anställdas kunskaper i kulturell mångfald, stöda den dubbelriktade integrationen och förstärka invandrarnas välfärd och stadens livskraft.

I enlighet med de skyldigheter som anges i lagen och Åbo stadsfullmäktiges riktlinjer kopplas programmet till helheten för stadens strategiska planering och uppföljning. Programmet preciserar och kompletterar stadens utvecklingsarbete ur integrationens synvinkel. I programmet har också beaktats stadens lagstadgade skyldigheter och de riksomfattande riktlinjerna för främjande av integration. Programmets lagstadgade bakgrund beskrivs i kapitel **två**.

Detta program har beretts i arbetsgrupper som bestod av stadens och statens tjänsteinnehavare som arbetar med invandringsärenden samt representanter för läroanstalter och föreningar. Såväl Åbo stads ledningsgrupper som International House Turkus lednings- och styrgrupper och servicepersonalen som arbetar med invandrare har spelat en viktig roll. Fullmäktige godkände programmet 12.12.2022 och förutsatte att en delaktiggörande uppdatering av programmet inleds våren 2023 och att det uppdaterade programmet föreläggs för beslut under våren 2023. (Sfm § 252, 12.12.22, diarie nr 5554–2022, Ssn § 502))

Programmet för integrationsfrämjande får en strategisk ram av stadsstrategin Åbo på 2030-talet som bland annat inbegriper temat det internationella Åbo. En livskraftig tillväxt förutsätter välmående och integrerade invandrare och i stadsstrategin fastställs International House Turkus roll som tillhandahållare av flexibla integrationstjänster.

I samband med beredningen av Egentliga Finlands invandrarstrategi framlyftes behovet att trygga informationsgången för arbetsgivare och anställda samt behovet av en smidig tillgång till olika myndighetstjänster och andra tjänster. Enligt strategin ska i synnerhet mindre och medelstora företag stödas såväl vid ordnandet av internationell rekrytering som i de praktiska arrangemangen kring integration. Den arbetsrelaterade invandringen ska stöda en långvarig bosättning. I strategin anges som mål att skapa övergripande bosättningstjänster och att även ta de anställdas familjer i hänsyn. Också målgruppens behov beaktas i detta program.

I Åbo stads borgmästarprogram som publicerades 2021 och i stadsstrategin ses internationalism som en viktig del av stadens identitet. Trivsel, trygghet och en öppen och tolerant atmosfär ökar Åbos attraktivitet också bland internationella företag och experter. Mångkulturalismen utnyttjas vid förstärkandet av stadens konkurrenskraft.

Borgmästarprogrammets mål är att aktivt främja den utbildnings- och arbetsrelaterade invandringen och sträva efter att säkerställa tillgången till kompetent arbetskraft för företagen i regionen. Med hjälp av borgmästarprogrammet säkerställs att rätta mätare har uppställts för främjandet av integration och förebyggandet av utslagning så att de uppställda målen kan nås.

Stadens spetsprojekt, såsom *Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden* samt *Spetsprojektet för kompetens* främjar integrationen och

goda befolkningsförhållanden. Det centrala målet för spetsprojektet för gemenskap, välfärd och bostadsområden är att öka delaktighet och välfärd. Inom spetsprojektet för kompetens strävar staden efter att bidra till att forskare, undervisningspersonal och utbytesstudenter som kommer till stadens högskolor från andra håll stannar kvar i Åbo. En miljö som gynnar integrationen både lockar internationella experter till Åbo och får dem att stanna kvar i staden.

Åtagandet mot rasism i programmet Borgmästarnas Åbo ger ett politiskt ryggstöd till programmet. Enligt åtagandet samarbetar alla fullmäktigegrupper för att förbättra ställningen för invånare med annat modersmål och förbinder sig att främja alla människors likvärdiga ställning, bemötande och jämställdhet. Också utvecklingen av fostran och undervisning, fritidstjänsterna och stadsmiljön förutsätter ett samarbete där behoven hos dem som integreras och invånarna med annat modersmål har beaktats i enlighet med detta program.

Detta program vill ge en röst till befolkningen med annat modersmål i Åbo. En vetenskaplig undersökning som genomförts för att utveckla människonära tjänster beskrivs i kapitel **tre** i detta program. För att fastställa åtgärderna i programmet genomfördes en välfärdsenkät under 2022 genom att intervjua personer med annat modersmål som bor permanent i Åbo. Det centrala målet med välfärdsundersökningen var att kunna utnyttja resultaten för att utarbeta ett program som är så människonära som möjligt och som grundar sig på forskningsdata. Programmet kretsar kring invandrarens egna behov. Åbo stad får forskningsdata också från Institutet för hälsa och välfärds (THL) riksomfattande undersökning *MoniSuomi* (tidigare *FinMonik*, *ATH*) vars följande forskningsresultat blir klara hösten 2023. Programmets riktlinjer har också påverkats av enkäten om bosättningstjänster som genomfördes för företag och internationella anställda i Åbo.

Åbo yrkeshögskolas och *Yrkeshögskolan Novias* internationella studerande inom tjänstedesign förstärkte programmets närhet till människan genom att erbjuda sin expertis till programarbetet. I sitt arbete utnyttjade de det nationella programmet för artificiell intelligens och sitt omfattande expertnätverk och ordnade expertverkstäder i anslutning till programarbetet. I granskningen och utvärderingen av välfärden hos befolkningen med annat modersmål användes *Stiglitz* välfärdsmodell som delats in i åtta teman. Detta beskrivs i kapitel **tre**. Doktor i samhällsvetenskaper *Petri Rekonen* och *Gofore Oy* gjorde en klusteranalys utifrån intervjuresultaten, vars resultat användes vid sidan av nationell forskningsdata i fastställandet av programmets åtgärder. Programmets åtgärder och ansvarsinstanser beskrivs i kapitel **fem**.

Åbo stads program för främjande av integration uppmuntrar invånare med annat modersmål till aktivitet och delaktighet och stöder deras välfärd. Skillnader i välfärd och hälsa minskas genom förebyggande arbete och genom att rikta tjänster till befolkningsgrupper och områden som behöver dem särskilt mycket. Staden följer intensivt upp utvecklingen av bostadsområdena och ingriper aktivt i förbättringen av situationen särskilt i de områden som hotas av utslagning. Mångsidiga och jämlikhetsstödande möjligheter till delaktighet samt goda etniska relationer främjas genom omfattande nätverkssamarbete.

2. Programmets lagstadgade bakgrund – stora förändringar i omvärlden

Åbo stads program för främjande av integration grundar sig på *lagen om främjande av integration (1386/2010)*, [Lagen om främjande av integration 1386/2010 - Uppdaterad lagstiftning - FINLEX](#)[®]. Lagen har ändrats i början av 2023 genom att lägga till välfärdsområdenas roll i främjandet av integration samt 23.3.23 genom att lägga till

ändringarna av integrationslagen som riksdagen godkände i december 2022 som träder i kraft 1.1.2025.

Syftet med lagen är att stöda och främja integration och invandrarens möjlighet att aktivt delta i samhällsverksamheten i Finland. Lagens syfte är dessutom att främja jämlikhet och likabehandling och en positiv växelverkan mellan olika befolkningsgrupper. Åtgärder och tjänster som främjar integration ordnas som en del av den kommunala basservicen, arbets- och näringsförvaltningens tjänster, de social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdet har organiseringsansvaret för samt i form av andra åtgärder som främjar integration. Ett gällande integrationsprogram och ett avtal om anvisande av flyktingar till kommuner och främjande av deras integration är en förutsättning till att kommunen kan ansöka om statlig ersättning för kostnaderna för ordnandet av integrationstjänster (*Finlex: Lagen om främjande av integration 1386/2010, kap. 6*).

Kommunen, arbetskraftsmyndigheten och andra myndigheter ska bistå invandraren med ändamålsenlig handledning och råd om åtgärder och tjänster som främjar integration samt om arbetslivet. Med hjälp av inledande kartläggningar och integrationsplaner stöder staden invandrarens möjligheter att inhämta tillräckliga kunskaper i finska eller svenska och andra kunskaper och färdigheter som behövs i samhället och arbetslivet och främjar invandrarens möjligheter att delta som en likvärdig medlem i samhällsverksamheten.

Totalreform av integrationslagen 2025

Finlands riksdag godkände den nya lagen för främjande av integration och presidenten har undertecknat den. Lagen träder i kraft 1.1.2025. I totalreformen utvidgas kommunernas uppgifter och helt nya uppgifter åläggs kommunerna. Kommunerna kommer bland annat att vara skyldiga att ordna mer omfattande handlednings- och rådgivningstjänster samt servicehelheten integrationsprogrammet med därtill hörande samhällsorientering på flera språk i början av integrationen. Den nya integrationslagen träder i kraft samtidigt som den nya lagen om ordnande av arbetskraftsservice, enligt vilken TE-byråns uppgifter gällande integration, sysselsättning och företagstjänster överförs till kommunerna från och med början av 2025. Förutom överföringen av tjänster kommer kommunerna att ansvara för upphandling eller ordnande av integrationsutbildningar.

Enligt den nya integrationslagen som träder i kraft i början av 2025 behöver kommunen inte längre utarbeta ett separat program för integrationsfrämjande (*Finlex: integrationsprogram*) för att få flyktingersättningar, men om ett separat integrationsprogram inte uppgörs ska de strategiska målen för främjande av integration ha tagits upp i kommunens strategi, välfärdsprogram eller någon annan strategisk handling. Kommunen ska dock utarbeta servicehelheten integrationsprogrammet som redogör för integrationsprocessen och består av följande delar:

- Inledningsfas, i vilken ingår bland annat kompetensidentifiering och bedömning av servicebehov,
- utarbetande av en personlig integrationsplan och samhällsorientering på flera språk,
- integrationsutbildning, utbildning i läs- och skrivfärdigheter, grundläggande utbildning för vuxna, utbildningar som stöds med barnskötsel,
- slutbedömning av språkkunskaperna,
- vid behov andra sysselsättnings-, utbildnings- och social- och hälsovårdstjänster,

- rådgivning och handledning under hela programmets gång och slutligen fortsatt handledning till arbete, utbildning eller andra tjänster.

Åbo stad ska i god tid innan lagen träder i kraft avgöra om det ordnar integrationsutbildningar som egen verksamhet i stadens läroanstalter eller om det konkurrensutsätter utbildningarna. Dessutom ska staden avgöra om konkurrensutsättningen ska göras regionalt eller möjligtvis på landskapsnivå. Andra mål med totalreformen av integrationslagen är att främja sysselsättningen hos invandrarkvinnor, förbättra kvaliteten på språkstudierna och öka antalet språkprov för dem som avslutat integrationsutbildningen, beakta behoven hos företag samt öka tredje sektorns och det fria bildningsarbetets andel i de integrationsfrämjande tjänsterna. Då den nya integrationslagen bereddes bidrog Åbo stads modell med ett gott exempel på ett förfarande där hemmaföräldrar erbjuder undervisning i finska språket via fritt bildningsarbete och för familjens mindre barn ordnas barnkötsel under utbildningarnas gång.

Välfärdsområdesreformen 2023

Välfärdsområdesreformen från och med 1.1.2023 är en av de största reformerna i kommunernas historia och har förändrat ansvaren för produktion av integrationsfrämjande tjänster för invandrare i flera kommuner. (*Regeringens proposition till riksdagen med lagar om ändring av lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, lagen om främjande av integration och lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen RP 84/2022*).

Lagen ger välfärdsområdena möjlighet att ansöka om ersättningar för kostnaderna för ordnande social- och hälsovårdstjänster för personer som söker internationellt skydd. Välfärdsområdet får också en del av de kalkylmässiga ersättningarna som staten beviljar för flyktingarbete. Lagen förpliktar kommunen att förhandla med välfärdsområdet om mottagande av personer som söker internationellt skydd i kommunen och att avtala om samarbete med den inledande kartläggningen och utarbetandet av integrationsplaner för dessa personer. Välfärdsområdet bedömer servicebehovet för personer som får internationellt skydd i enlighet med socialvårdslagen (36 §) och tillhandahåller social- och hälsovårdstjänster enligt servicebehovet.

Mottagande av kvotflyktingar

Åbo stad har ett gällande avtal om mottagande av kvotflyktingar med NTM-centralen. Stadsstyrelsen godkände det nya avtalet om mottagande av flyktingar och ersättning för därav föranledda kostnader 09.01.2023 § 5. I avtalet föreslås inga ändringar i antalet kvotflyktingar som ska tas emot, som fortfarande är 50 personer. Kvoten har inte använts fullt ut, eftersom en betydligt större mängd flyktingar flyttar till Åbo självständigt. Förutom det lagstadgade integrationsprogrammet som fullmäktige godkänt är avtalet om mottagande av flyktingar en förutsättning för att kommunen kan ansöka om statlig ersättning för kostnaderna som flyktingarbetet förorsakar. För mottagandet av kvotflyktingar ansvarar en integrationsexpert som anställts i enheten för invandrartjänster.

Tillfälligt skydd för ukrainare och möjlighet att ansöka om hemkommun

Rysslands anfallskrig mot Ukraina har orsakat en humanitär kris, som lett till att miljoner människor flytt från landet. De har haft möjlighet att ansöka om tillfälligt skydd i Finland. Skyddet har aldrig tidigare använts och beviljas för ett år i taget. *Direktivet om tillfälligt skydd (2001/55/EY)* ställer upp minimikrav på mottagningsförhållandena och vistelsen för dem som får tillfälligt skydd. Före 10.4.2023 har sammanlagt 53 318 personer ansökt om tillfälligt skydd i Finland.

De som får tillfälligt skydd registreras i mottagningscentralerna. Kommunen ska tillhandahålla dem som får tillfälligt skydd möjlighet att söka sig till förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt andra stadiets utbildning. Kommunen ska ordna småbarnspedagogik för barn som bor i kommunen på grund av vårdnadshavarnas arbete, studier, sjukdom eller annan motsvarande orsak, även om barnet inte har en hemkommun. Också i brådskande fall eller då förhållandena i övrigt så kräver ska kommunen se till att småbarnspedagogik ordnas för barn som inte är kommuninvånare men annars vistas i kommunen. Kommunen kan inte ansöka om ersättning för de som ansökt om tillfälligt skydd eller skyddsplats om de inte har hemkommunsrätt.

För dem som får tillfälligt skydd ordnas en nödvändig utkomst med hjälp av mottagnings- och brukspenningen som tas upp i mottagningslagen så länge de inte har en kommunplats. Att ansöka om kommunplats är frivilligt för personer som får tillfälligt skydd. De har möjlighet att utan arbetsmarknadsstöd delta i arbetskraftspolitiska åtgärder såsom arbetskraftsutbildningar, om de registrerar sig som arbetssökande hos TE-byrån. Om kommunen gör en inledande kartläggning av en person som får tillfälligt skydd men som på grund av sin ålder eller annan orsak inte sökt sig som arbetssökande hos TE-byrån, kan kommunen enligt lagen om främjande av integration få ersättning för de kostnader som den inledande kartläggningen orsakat.

Genom ändringen av lagen om ett kommunförsök 1.3.2023 överförs kundrelationen för dem som får tillfälligt skydd till kommunförsöket på basis av bostadskommun. Åbo stads kommunförsök omfattade 25.4.23 sammanlagt 140 ukrainare. TE-byråns och kommunförsökets kunder som får tillfälligt skydd har möjlighet att ansöka om behovsprövad kostnadsersättning för den tid tjänster tillhandahålls, t.ex. för den tid integrationsutbildningen pågår. De som får tillfälligt skydd har inte rätt till arbetsmarknadsstöd.

Riksdagen beslutade förlänga uppehållstillstånden för ukrainare som får tillfälligt skydd i slutet av 2022. Gällande merparten av dem som får tillfälligt skydd kan förutsättningarna för att få hemkommunsrätt uppfyllas våren eller sommaren 2023 då giltighetstiden för deras tillfälliga uppehållstillstånd har förlängts och de har bott i Finland i minst ett år utan avbrott. Hemkommun ansöks hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Ansökan om hemkommun förutsätter en finländsk personbeteckning. (*HE 252/2022, Finlex Lagen om temporär ändring av utlänningslagen (19.1.2023–4.3.2025) 1364/2022*). Genom regeringens proposition (*RP 135/2022*) vill man möjliggöra att kommunen kan få ersättningar för de personer som beviljats tillfälligt skydd och fått hemkommunsrätt på samma grunder som ersättningar betalas för dem som beviljats internationellt skydd.

Flyktingarna från Ukraina utgör en tydlig majoritet av de flyktingar som behandlas i mottagningssystemet. Deras andel av antalet flyktingar i förläggningen i Pansio var över 90 procent i oktober 2022. Antalet förväntas till och med öka under vintern 2022–2023. Antalet asylsökande i förläggningen i Pansio 30.4.2023:

	Sammanlagt	Ukrainare
Förläggningen i Pansio	422	292
Kommunmodell	512	512
Privat inkvartering	2982	2719
Totalt	3916	3523

Kompetenscentret för integration ger aktuell information om ukrainarnas situation och tillstånd på webbplatsen Integration.fi [https://kotoutuminen.fi/sv/framsida Uppdaterad information om vistelse, tillfälligt skydd, arbete och tjänster i Finland för personer som kommer från Ukraina | Integration](https://kotoutuminen.fi/sv/framsida_Uppdaterad_information_om_vistelse,_tillfälligt_skydd,_arbete_och_tjänster_i_Finland_för_personer_som_kommer_från_Ukraina_|_Integration)

Koto-digi

Främjandet av integration kräver samarbete mellan olika myndigheter över förvaltningsgränserna. Vid KEHA-centret inleddes hösten 2022 ett utvecklingsprojekt där de riksomfattande datasystemtjänsterna för integration utvecklas (s.k. Koto-digi). Med hjälp av riksomfattande datasystemtjänster förbättras särskilt informationsutbytet mellan aktörerna som jobbar med integration samt informationsledningen av integration på kommunal, regional och nationell nivå. (RP 208/2022 rd).

Bestämmelser om de nya riksomfattande datasystemtjänsterna för integration finns i den nya integrationslagen. Kunddatasystemet för integration kommer att användas inom kommunernas integrationstjänster i invandrartjänster som tillhandahålls andra än TE-tjänsternas kunder. Med hjälp av det gemensamma nationella kunddatasystemet för integration kan en oavbruten och trygg informationsgång säkerställas mellan aktörerna som jobbar med integration. Kunddatasystemets mål är att särskilt stöda mottagandet och servicehandledningen av personer som får internationellt skydd. Kunddatasystemet för integration anpassas till TE-tjänsternas datasystem.

Integrationsplanerna för de personer som inte hör till arbetskraften har registrerats i socialvårdens system Effica fram till slutet av 2022, som staden inte har tillgång till efter välfärdsområdesreformen. För övergångsperioden (2023–2024) har staden valt ForeDatas program ForeAmmatti.

Utvecklandet av den digitala kundtjänsten och kundservicesystemen möjliggör en datasäker behandling av e-tjänster samt gör den flerkanaliga tjänsten mångsidigare för dem som ska integreras och har ett annat modersmål.

3. Människonära utvecklande – forsknings- och statistikuppgifter bakom åtgärderna

Befolkningen med annat modersmål i Åbo har flera olika bakgrunder, invandringsorsaker och servicebehov. I detta kapitel beskrivs strukturen av befolkningen med annat modersmål i Åbo med tanke på såväl statistiken som forskningarna. Programmet för integrationsfrämjande utgår från människan. Två enkäter genomfördes för programmet våren-sommaren 2022 samt andra undersökningar som riktats till personer med annat modersmål utnyttjades. Med dessa ville man utreda hur Åbos ökande befolkning med annat modersmål mår. Välfärdsenkäten för myndiga invånare med annat modersmål i Åbo gjordes som eget arbete. Enkäten besvarades av 354 personer som har ett annat modersmål än finska och svenska. Doktor i samhällsvetenskaper *Petri Rekonen* anlätades för att analysera enkäten och *Gofore Oy* gjorde en klusteranalys utifrån materialet.

I bedömningen av befolkningens välfärd utnyttjades *Stiglitzkommissionens* välfärdsbegrepp som delas in i åtta teman. Dessa beskrivs i detta kapitel och delar in åtgärderna i programmet. I undersökningen av arbetskraftsinvandring intervjuades både arbetskraftsinvandrare och företag som sysselsatt dem. Denna undersökning genomfördes av *Innolink Oy* som intervjuade hundra företag som sysselsatt utländsk arbetskraft och 96 anställda som flyttat till Finland på grund av arbete.

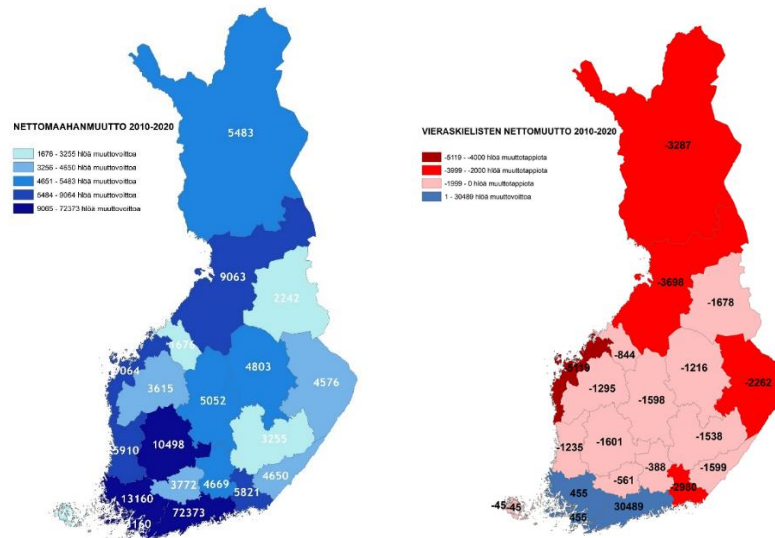
Befolkningen med annat modersmål i Åbo i ljuset av statistiska uppgifter

I Åbo bodde 27 320 personer med annat modersmål i slutet av 2022. Detta motsvarar 13,8 procent av hela befolkningen. Under år 2022 ökade andelen med 1 procent. Befolkningsökningen i Åbo grundar sig nästan helt på ökningen av antalet invånare med annat modersmål. Ovannämnda siffror inbegriper inte de 1 250 flyktingar från Ukraina som fått tillfälligt skydd i Åbo. Dessutom studerar en stor mängd utländska studerande årligen vid de fem högskolorna i Åbo, och en betydlig mängd utländska arbetar särskilt vid Åbovarvet och som underleverantörer till byggbolag. I Åbo möjliggörs hela stadens tillväxt av den ökade andelen invånare med främmande modersmål.

Sammanlagt 32 000 personer med annat modersmål bor i Åboregionen. Vid högskolorna i Åbo studerade 1 851 utländska examensstuderande år 2021.

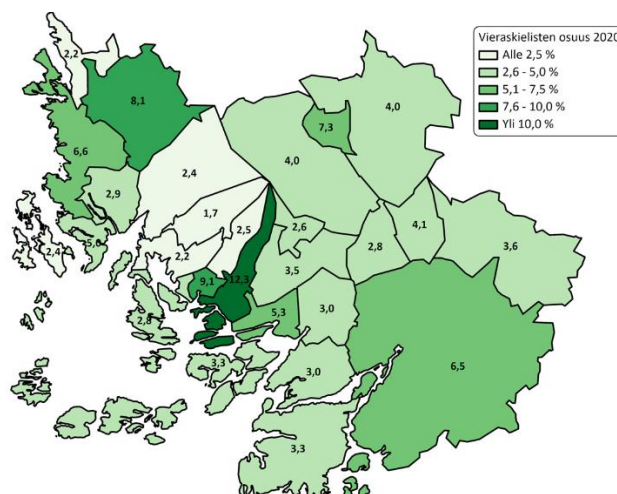
Över tre av fyra (75,3 procent) studerade inom universitetsutbildningen och cirka en fjärdedel (24,7 procent) inom högskoleutbildningen. Under 2021 var antalet utländska högskolestuderande högst under hela granskningsperioden (2010–2021) och fortsätter att öka. Inom yrkesutbildningen studerade sammanlagt 2 139 studerande med annat modersmål år 2021. Antalet har tredubblats under åren 2010–2021.

Åbo stads nuvarande forskningsdirektör Timo Aro har i en undersökning som beställts av *Turku Science Park* granskat kartorna som visas nedan av nettoinvandringen och invandrarnas fortsatta flyttningar på basis av Statistikcentralens befolkningsstatistik.

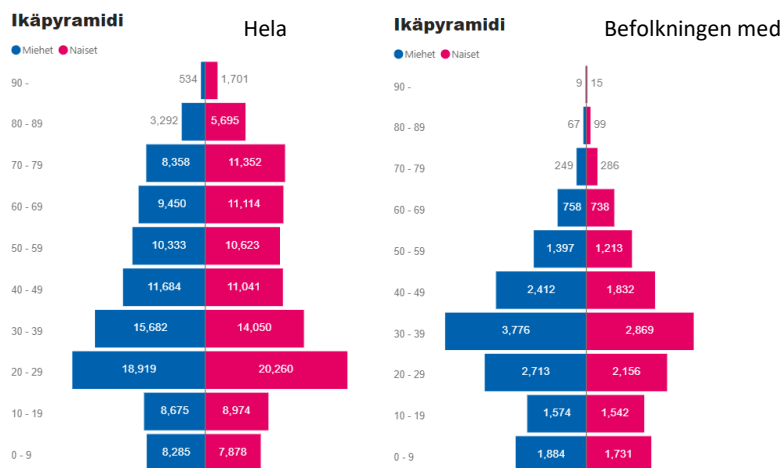

På den första kartan beskrivs nettoinvandringen landskapsvis under åren 2010–2020. Nettoinvandringen var positiv i alla landskap under denna tidsperiod. Inflyttningsöverskottet i Egentliga Finland var sammanlagt 13 160 personer vilket var det näst största antalet i hela Finland efter Nyland. På den andra kartan beskrivs invandrarnas fortsatta flyttningar i Finland. Endast Nyland och Egentliga Finland hade ett inflyttningsöverskott. Inflyttningsöverskottet i Egentliga Finland var 455 personer åren 2010–2020.

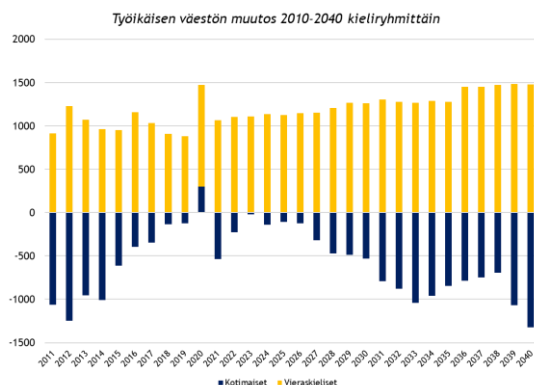
Det största inflyttningsöverskottet härstammade från Estland (1954), Irak (1143), Ukraina (955), Ryssland (914), Iran (608), Rumänien (602), Polen (538), Lettland (435), Kina (430) och Thailand (425) åren 2010–2020. Åbo stads andel av nettoinvandringen i hela landskapet var 73,6 procent åren 2016–2020. Även Salo, Reso, Letala och Nystad fick betydligt kvantitativt inflyttningsöverskott. Nedan visas andelen invånare med annat modersmål i Egentliga Finlands kommuner 31.12.2020.

I Åbo har befolkningen med annat modersmål en yngre åldersstruktur än hela befolkningen i genomsnitt i Åbo. Antalet invånare i Åbo 31.12.2022 var 197 900 och medianåldern 40 år. Antalet invånare med annat modersmål i Åbo var 27 320 och medianåldern 32 år. (Statistikcentralen 2014)

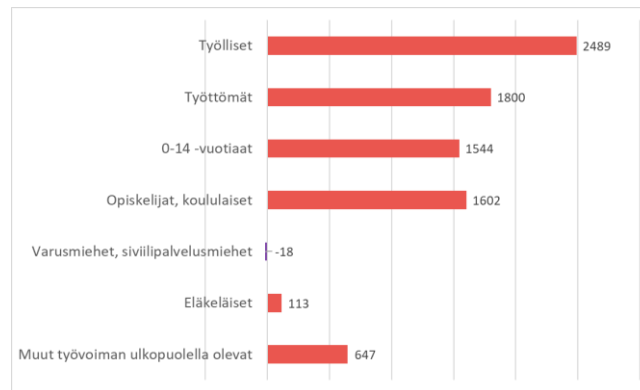
Antalet invånare med annat modersmål uppskattas öka också i framtiden. Timo Aro har på basis av statistiska uppgifter utarbetat en utvecklingsprognos för befolkningen i arbetsför ålder där nettoändringen för dem som talar ett inhemskt språk har markerats med blått och dem som talar ett främmande språk med gult. I grafen beskrivs den arbetsföra befolkningens (15–64-åringar) årliga ändring i Åboregionen som faktisk utveckling under åren 2011–2020

och förväntad utveckling under åren 2020–2040.

Den 15–64-åriga befolkningen som tillhör de inhemska språkgrupperna minskade i Åboregionen med 5 600 personer åren 2011–2020. Under prognosperioden torde den 15–64-åriga befolkningen som tillhör de inhemska språkgrupperna minska med 12 100 personer. Den arbetsföra befolkningen med annat modersmål ökade med 10 200 personer i Åboregionen under åren 2010–2020 och ökar enligt prognosen med 25 300 personer fram till år 2040. Befolkningen med annat modersmål upprätthöll ökningen av den arbetsföra befolkningen i Åboregionen på 2010-talet och fortsätter att upprätthålla denna ökning under 2020- och 2030-talen.

Granskat enligt huvudsaklig verksamhet fick Åbo ekonomiska region det största flyttningsöverskottet av arbetsföra invandrare, dvs. cirka 2 500 personer åren 2010–2019. Åboregionen fick dessutom ett betydande flyttningsöverskott av studerande och barn under 15 år samt av arbetslösa arbetssökande och andra som inte tillhör arbetskraften på 2010-talet. Ur Åboregionens synvinkel är det viktigt att regionen fick ett stort flyttningsöverskott av befolkningsgrupper som ger framtidskapital, dvs. sysselsatta, studerande och barn.

Stiglitz tillgångar och mätare för välfärden

I detta program granskas välfärden hos befolkningen med annat modersmål i Åbo utgående från intervjustudier. I beskrivningen av delområdena och tillgångarna av en människas personliga välfärd används indelningen som tagits fram av nobelprisvinnaren i ekonomi Joseph Stiglitz. Kommittén som fått sitt namn efter Stiglitz hade som utmaning att efter ekonomikrisen 2008 utveckla välfärdsräkningar som bättre än tidigare klarar av att mäta välfärd och förutspå framtiden. Stiglitzmodellen strävar efter att ta fram sådan information för det politiska beslutsfattandet att också de framtida hoten beaktas.

Livskvaliteten beror på människans objektiva förmågor eller tillgångar, dvs. allt det som möjliggör en människas balanserade verksamhet. Livskvaliteten omfattar hela spektret av mänskligt och socialt kapital: hälsa, utbildning, rätt till anständigt arbete, politisk delaktighet, en social och naturlig livsmiljö samt personlig och ekonomisk trygghet. Av förmågor och resurser är hälsan det viktigaste. Utan hälsa har de övriga delområdena av förmågor inget värde.

Ett nytt element i Stiglitzmodellen är fokus på hållbar utveckling. Med hållbar utveckling strävar man efter att mäta den ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarheten i systemen. I modellen görs en åtskillnad mellan den nuvarande välfärden och hållbarheten (*sustainability*). Detta innebär att den upplevda välfärden nödvändigtvis inte visar stabiliteten hos den grund som välfärden är uppbyggd på. Den socialt hållbara utvecklingen kan till exempel hotas av segregationen mellan bostadsområden. Så småningom kan detta ha en inverkan på alienation, ett snävt socialt kapital och därmed utslagning. Denna utveckling kan anses vara ett problem för integrationen, och olika former av samhällsliga tjänster krävs för att bekämpa dessa.

Välfärdsräkningarna i Stiglitzmodellen kan vara både objektiva och subjektiva och de ger väsentlig information om människornas livskvalitet. Förutom objektiva och kvantitativa mätare (t.ex. inkomster, utbildning och vissa hälsomätare) betonar modellen på användningen av erfarenhetsmässiga, subjektiva mätare. Användningen av dessa mätare kan motiveras med att vissa faktorer som kraftigt hör ihop med den sociala, ekonomiska och hälsomässiga utvecklingen helt faller utanför de objektiva mätarna. Exempel på ett sådant delområde är säkerhet, och särskilt upplevelserna av rasism och utslagning.

För utarbetandet av det integrationsfrämjande programmet och faciliteringen av verkstäder fick staden hjälp av Åbo yrkeshögskolas och Yrkeshögskolan Novias studerande i servicedesign som förbereder för gemensam internationell högre yrkeshögskoleexamen. De ordnade verkstäder och intervjuade experter. Utgående från detta arbete ordnades programmets åtgärder under Stiglitz olika delområden av välfärd med följande betoningar:

1 Hälsa

- Främjande av hälsa som inbegriper motion, kultur och andra fritidsaktiviteter som förbättrar det mentala och fysiska välbefinnandet
- Hälsotillstånd, där reformen med välfärdsområden beaktas vad gäller ansvar.

2. Materiell välfärd

- Objektiv materiell välfärd, till exempel inkomstnivå
- Upplevd materiell levnadsnivå

3. Kompetens

• Kunskaper i finska eller svenska samt stödande integrationsutbildningar eller utbildningar i finska

- Internationella studerande
- Inlärningslivscykeln från dagvård till högskola och från barn till gammal
- Utbildningssegregation (studerande med annat modersmål underrepresenterade inom vissa utbildningsformer)
- Betydelsen av fritid (motion, kultur) i främjandet av integration

4 Arbete och arbetsliv

- Förenklade av arbetskraftsinvandring
- Främjande av sysselsättningen hos personer med annat modersmål
- Underlättande av företagets tillgång till arbetskraft via dessa grupper.
- Sysselsättning med hjälp av nätverk som bildats under fritiden

5. Boendemiljö

- Boende och tillgång till bostäder
- Differentiering av bostadsområden (*segregering*)
- Tillgång till tjänster

6. Social välfärd och sociala relationer

- Fritid som tillbringas tillsammans
- Finskspråkiga vänner vs. att umgås med egna grupper
- Förebyggande av ensamhet
- Utbud av fritidstjänster

7 Trygghet

- Allmän trygghet
- Förebyggande av utslagning
- Utmaningar med differentieringen av bostadsområden
- Förebyggande av rasism

8 Röst i samhället och miljö

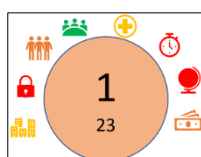
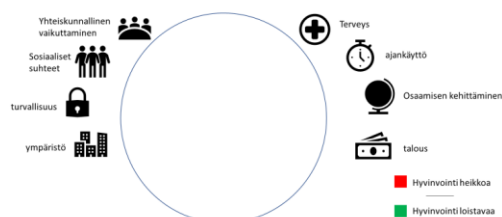
- Samhällelig delaktighet
- Politiskt inflytande
- Betydelsen av föreningsverksamhet, fritid och kultur
- Påverkansorgan, deltagande budgetering, vikten av att bli hörd i beslutsfattandet

Klusteranalys av befolkningen med annat modersmål utifrån intervjustudien

Åbos befolkning med annat modersmål är mycket blandad med flera olika servicebehov. I detta stycke presenteras en klusteranalys som utarbetats utifrån undersökningen av välfärden bland befolkningen med annat modersmål för att inrikta de integrationsfrämjande åtgärderna i Åbo. *Gofore Oy* indelade de intervjuade i tio olika grupper på basis av intervjustudien. För att beskriva deras välfärd används ämnesområden i Stiglitz välfärdsmodell till hjälp (se anteckningar: välfärdstillgångar)

Klustren har också delats in beroende på hur länge gruppmedlemmarna har bott i Finland. De som hör till grupp 1 har bott den längsta tiden i Finland och de som hör till grupp 10 den kortaste tiden. Inuti cirkeln bredvid beskrivningen av klustret står gruppens nummer och information om hur många av enkätsvararna som grupperades hit. Dessutom visas symbolerna för de åtta ämnesområdena i Stiglitz välfärdsmodell. Cirkelns färger beskriver gruppens välfärdssituation - ju rödare färg, desto mer finns det utmaningar och ju grönare, desto bättre går det för gruppen.

Käytetyt merkinnät: hyvinvoinnin varannot

"Hyvin pitkään Suomessa asuneet haasteiden kohtaajat"

Perhe: Perheellisiä
Tulleet Suomeen: Kauan sitten
Puhutut kielet: Kurdi-sorani
Maahantulon syy: Korostetusti pakolaistaustaa

"[...] turvattuuden tunnetta, yksinäisyyttä, mutta yhteiskunnallisesti vaikuttavia [...]"

Koulutus ja työnteke:

- Matalaa koulutusta
- Työelämässä eri työn muotoja.

Sosiaaliset suhteet

- Vapaa-ajan kautta ei saatu kantasuomalaisia ystäviä

Syrjintä ja yksinäisyys

- Turvattuuden tunnetta
- Yksinäisyyttä

Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen

- Ei käytetä vapaa-ajan palveluita
- Aktiivista median käyttöä ja vaalaktiivisuutta

Suomen kielen taidot

"Pitkään Suomessa asuneet aktiiviset ja hyvinvoivat turkulaistuneet"

Perhe: Perheellisiä
Tulleet Suomeen: Kauan sitten
Puhutut kielet: Korostetusti kurdi-sorani
Maahantulon syy: Korostuneesti Suomessa syntyneitä

"[...] kokevat itsensä turkulaiseksi, äänestävät, kierrättävät, käyttävät neuvola [...]"

Koulutus ja työnteke:

- Keskittason koulutusta
- Pääasiältöisesti työelämässä

Sosiaaliset suhteet

- Kantasuomalaisia ystäviä työn kautta

Syrjintä ja yksinäisyys

- Eivät koe syrjintää tai yksinäisyyttä

Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen

- Aktiivista vapaa-ajan palveluiden käyttöä
- Aktiivisia äänestäjiä

Suomen kielen taidot

Talous

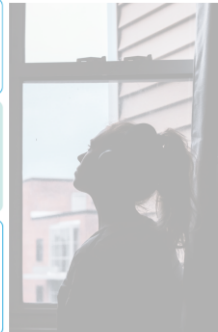
Terveys

"Kouluttautuneet ulkopuolisuuden kokijat"

Perhe: Korostuneesti avioliitossa
Eri tyyppisiä ihmisiä erilaisista taustoista, osa varakkaista.

"Korkeasti koulutettuja, jotka kokevat ulkopuolisuutta ja syrjintää"

Koulutus ja työnteke:

- Korkeasti koulutettuja
- Työnhaussa ongelmia
- Korostuneesti täyspäiväistä työntekeä

Sosiaaliset suhteet

- Negatiivisia näkemyksiä omasta sosiaalisesta tilanteesta

Syrjintä ja yksinäisyys

- Koetaan paljon syrjintää ja ulkopuolisuutta
- Koetaan hieman yksinäisyyttä

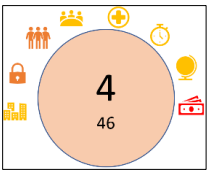
Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen

- Yhteiskunnallisesti aktiivisia

Suomen kielen taidot

Talous

Terveys

Kotoutumisen tiellä olevat perheelliset tulevaisuususkoiiset"

Perhe: korostuneesti perheellisiä
Tulleet Suomeen: asuneet Suomessa pidempään
Puhutut kielet: arabia
Maahantulon syy: pakolaistaustaa

"Kotoutuminen pitkittynyt, kieltä jonkin verran opittu [...]"

Koulutus ja työnteke:

- Koulutus keskitasoa
- Koto-koulutukset edelleen monilla menossa

Sosiaaliset suhteet

- Ei hirveästi kantasuomalaisia ystäviä

Syrjintä ja yksinäisyys

- Koetaan paljon syrjintää
- Jonkin verran turvattomuutta

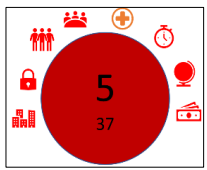
Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen

- Palveluiden käyttö keskitasoa

Suomen kielen taidot

Talous

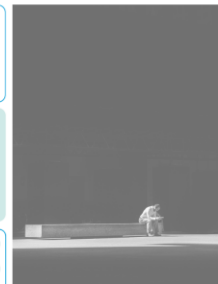
Terveys

"Suuria ja syviä ongelmia kokevat"

Perhe: Vaihtelevaa siviilisäätä
Puhutut kielet: Arabia, kurdi-sorani
Maahantulon syy: Perheisyys

"[...] Ongelmat eivät ole pelkästään laajalaisia kaikille osa-alueille ulottuvia, vaan ne ovat syvemmällä yksilön ja ehkä hänen piiriensäkin toiminnassa [...]"

Koulutus ja työnteke:

- Matalaa koulutustasoa
- Osa opiskelee

Sosiaaliset suhteet

- Sosiaalisissa suhteissa haasteita

Syrjintä ja yksinäisyys

- Suurta turvattomuuden tunnetta
- Jonkin verran syrjintää

Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen

- Ei aktiivista palveluiden käyttöä

Suomen kielen taidot

Talous

Terveys

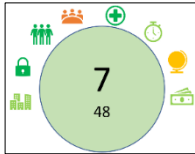
"Perheettömät arjen kamppailijat"

Perhe: Vaihtelee, krostuneesti perheettömiä
Puhutut kielet: Kiina, venäjä ja useita
Maahantulon syy: Opiskelu, työ

"Ollaan melko tyyväisiä ja koetaan ympäristö turvalliseksi [...] korostuneesti asutaan ylioppilaskylässä"

Koulutus ja työnteke: <ul style="list-style-type: none"> Koulutaudutaan eteenpäin jos epäonnistutaan työhäussa 	Sosiaaliset suhteet <ul style="list-style-type: none"> Sosiaaliset suhteissa ei suuria ongelmia, mutta voisivat olla paremmalla mallilla 	Syrjintä ja yksinäisyys <ul style="list-style-type: none"> Ei koeta syrjintää Koetaan ympäristö turvalliseksi
Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen <ul style="list-style-type: none"> Palveluiden käyttö keskitasoa Ei vaikuteta aktiivisesti yhteiskuntaan 	Suomenkielen taidot <input type="text"/> Talous <input type="text"/> Terveys <input type="text"/>	

"Sosiaaliset ja aktiiviset tyytyväiset perheelliset"

Perhe: Korostetusti perheellisiä
Puhutut kielet: Arabia
Maahantulon syy: Perhesyyt

"Erittäin tyytyväisiä elämäänsä ja kaupunkiinsa, vaikka koulutus ja kielitaito ei vielä ainakaan kovin korkealla"

Koulutus ja työnteke: <ul style="list-style-type: none"> Koulutus keskitasoa Korostuneesti opiskellaan 	Sosiaaliset suhteet <ul style="list-style-type: none"> Sosiaalisia Kantasuomalaisia ystäviä 	Syrjintä ja yksinäisyys <ul style="list-style-type: none"> Ei koeta syrjintää tai yksinäisyyttä
Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen <ul style="list-style-type: none"> Jonkin verran palveluiden käyttöä 	Suomenkielen taidot <input type="text"/> Talous <input type="text"/> Terveys <input type="text"/>	

"Osin paikkansa löytäneet opiskelevat yksineläjät"

Perhe: Naimattomia
Tulleet Suomeen: Vastikään
Puhutut kielet: Useita
Maahantulon syy: Työ

"Yksinasuvia melko tuoreeltaan maahan tulleita korkeasti koulutettuja, asuvat erityisesti ylioppilaskylässä"

Koulutus ja työnteke: <ul style="list-style-type: none"> Korkea koulutustaso Pääosin opiskelevat ja ovat töissä 	Sosiaaliset suhteet <ul style="list-style-type: none"> Jonkin verran kantasuomalaisia ystäviä Ei paljon läheisiä 	Syrjintä ja yksinäisyys <ul style="list-style-type: none"> Koetaan ympäristö turvalliseksi Jonkin verran syrjintää Ei koeta Turkua kodiksi
Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen <ul style="list-style-type: none"> Aktiivisia Median seuraaminen lähtömaapainotteisesti 	Suomenkielen taidot <input type="text"/> Talous <input type="text"/> Terveys <input type="text"/>	

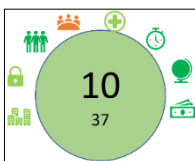
"Hiljattain Suomeen muuttaneet kouluttautuneet paikkaansa etsivät"

Perhe: Vaihtelevaa siviiliasäätä
Tulleet Suomeen: Vastikään
Puhutut kielet: Tuntematon
Maahantulon syy: Työ ja opiskelu

"Vähän aikaa sitten Suomeen tulleita [...] haluttaisiin tehdä lisää työtunteja"

Koulutus ja työnteke: <ul style="list-style-type: none"> Osa-aika töitä opiskelun ohella Ongelmia päästä kokaikatöihin, halutaan lisää työtunteja 	Sosiaaliset suhteet <ul style="list-style-type: none"> Sosiaalisissa suhteissa jonkin verran haasteita 	Syrjintä ja yksinäisyys <ul style="list-style-type: none"> Koetaan paljon syrjintää ja turvattomuutta
Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen <ul style="list-style-type: none"> Ei aktiivista palveluiden käyttöä (paitsi terveyspalveluita) Seurataan mediaa harvakseltaan 	Suomenkielen taidot <input type="text"/> Talous <input type="text"/> Terveys <input type="text"/>	

"Juuri Suomeen muuttaneet korkeakoulutetut osaajat"

Perhe: Vaihtelevaa siviilisäätyä
Tulleet Suomeen: Vastikään
Puhutut kielet: Englanti, Kiina ja useita
Maahantulon syy: Työ ja opiskelu

"Osaaminen ja tulot korkealla ja hyvin menee melkein kaikilla osa-alueilla [...]"

Koulutus ja työnteko:

- Hyvin korkea koulutustaso
- Täystyöllisyydessä usein opintojen ohella

Sosiaaliset suhteet

- Koetaan sosiaalisten suhteiden olevan hyvällä mallilla
- Kantasuomalaisia ystäviä

Syrjintä ja yksinäisyys

- Ei koeta syrjintää

Palveluiden käyttö ja vaikuttaminen

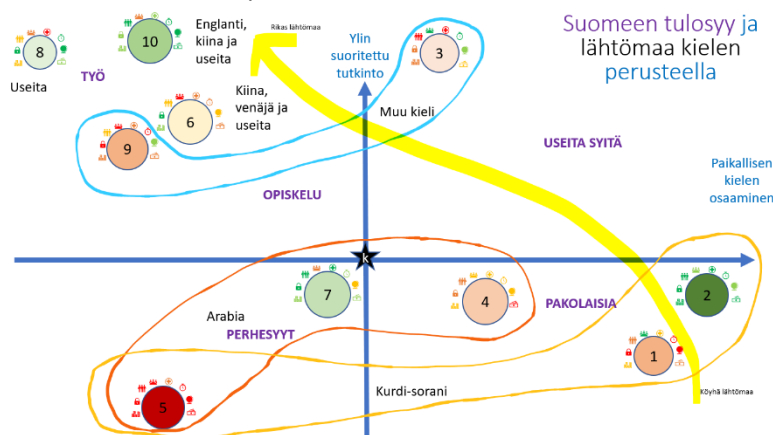
- Käytetään vapaa-ajan palveluita
- Vähäistä yhteiskunnallista vaikuttamista

• Suomen kielen taidot

• Talous

• Terveys

Man flyttar till Åbo av flera olika skäl. Orsakerna till invandringen bland befolkningen med annat modersmål beskrivs på bilden nedan.

En invandrarfamiljs berättelse

Alla har sin egen livshistoria. I detta stycke skildras berättelsen av en familj med annat modersmål som flyttat till Åbo. Berättelsen är en av många som samlades in i samband med undersökningen av välfärden hos invånarna med annat modersmål.

Ankomst till landet

Alex flyttade till Finland 2019 efter att ha fått arbete som programvaruutvecklare. Ursprungligen kommer han från Ryssland varifrån Alex flyttade till Sydkorea för att skaffa arbetserfarenhet inom programvarubranschen. Till Finland flyttade han tillsammans med sin fru och sina två barn. Säkerhetsläget, det utvecklade samhället och de goda utbildningsmöjligheterna för familjens barn påverkade beslutet att flytta till Finland.

Ordnandet av barnets dagvård

Alex maka, Mary, är forskare inom den optiska branschen och hon har en lång arbetserfarenhet av ett internationellt IT-bolag. Mary ville ivrigt börja söka jobb i Finland, men hon var tvungen att stanna hemma för att sköta barn tills hon kan hitta en dagvårdsplats för barnen. Ansökningsprocessen var lång, eftersom ansökan om dagvård ska lämnas till Åbo stad minst fyra månader innan familjen behöver en dagvårdsplats för sina barn.

Makans jobbsökning

När familjen hade fått en dagvårdsplats fortsatte Mary med att söka jobb. Hennes tidigare arbetsbeskrivning hade varit ganska specifik och trots specialkompetens och stark arbetserfarenhet kunde hon inte hitta jobb i Åbo på två år. I Finland och särskilt i Åbo råder ett sådant arbetsmarknadsläge att det finns få arbetsplatser för forskare inom den optiska branschen. De internationella företag inom den optiska branschen som är verksamma i Finland har vanligen sin forskningsavdelning i något annat land.

Mary har använt aktivt TE-tjänster, utvecklat sin cv, skrivit ansökningar, fått karriärvägledning och deltagit i rekryteringsevenemang. Detta har ändå inte gett resultat. Nu är hon beredd på att sadla om, t.ex. till IT-branschen. Hon har ändå ingen klar uppfattning om vilka steg hon ska ta för att hitta jobb; vad hon ytterligare behöver lära sig och inom vilken bransch hon skulle kunna sysselsätta sig. Mary skulle också vilja utnyttja sin nuvarande kompetens och därför fortsätter hon med att söka jobb som motsvarar hennes yrkeskompetens.

Språkinläring

Vid sidan av jobbsökningen studerar Mary finska på en intensivkurs. Hon betalar sina studier själv, eftersom offentligt finansierade kurser är fullsatta. Å andra sidan vill TE-byrån att hon koncentrerar sig helt på att söka jobb. Med detta är Mary inte nöjd, eftersom det inte finns tillräckligt med arbetsplatser som lämpar sig för henne och hon i varje fall behöver goda kunskaper i finska. Efter att ha studerat finska i två år nu har hon uppnått en god medelnivå men upplever att denna kunskapsnivå ännu inte räcker till för att få en arbetsplats. Hon kan inte tävla med finländare om arbetsplatser där goda kunskaper i finska är ett obligatoriskt krav.

Sammanfattning

Redan i tre år har den högutbildade familjens uppehälle varit beroende av Alex lön. Mary får arbetsmarknadsstöd, men stödbeloppet är litet så att det inte påverkar familjens uppehälle nämnvärt. Eftersom Alex lön är på en god medelnivå har familjen en bra levnadsstandard.

På grund av arbetslöshet känner sig Mary deprimerad och olycklig. Att förverkliga sig själv är viktigt för hennes psykiska välbefinnande. Det nuvarande illamåendet påverkar också hennes man så att fortsatt arbetslöshet kan leda till att familjen lämnar Finland. En lösning på invandramakarnas arbetslöshet i Åbo skulle kunna vara tjänst som staden ordnar och som fokuserar på att stöda makarnas integration och sysselsättning.

Riksomfattande forskning bakom åtgärderna

Den omfattande enkäten *FinMonik* som *Institutet för hälsa och välfärd* (THL) riktade till befolkningen med utländskt ursprung ger en i huvudsak positiv bild av välfärden, hälsan och delaktigheten hos befolkningen med utländskt ursprung. Emellertid finns det skillnader beroende på ursprungsland t.ex. när det gäller upplevd ensamhet och livskvalitet. Nästan 40

procent av enkätsvararna har upplevt diskriminering, och även här spelar ursprungslandet en roll.

Personer med utländsk bakgrund upplevde mer sällan än genomsnittet att deras hälsa är god. De använder mindre alkohol än hela befolkningen och rökning var vanligare bland män och mindre vanligt bland kvinnor. FinMonik-undersökningen lyfte inte fram stora skillnader i förhållandet mellan Åbobor födda utomlands och statistiken över hela landet. Endast medelvärdena ger dock inte tillräckligt med information om välfärden hos Åbobor som är födda utomlands. I undersökningen FinMonik 2018–2019 framkom för Åbos del exempelvis ensamheten bland kvinnor med utländsk bakgrund (21 procent), vilket är betydligt högre i Åbo än i jämförelseområdena. För att kunna påverka fenomenet i planeringen av kommunens verksamhet kräver frågan en djupare analys av fenomenet utgående från materialet.

Utöver FinMonik-undersökningen kan regional information om bl.a. invånarnas belåtenhet med sitt bostadsområde fås från *FinSote*-undersökningen. FinSote-undersökningens uppgifter gäller hela befolkningen. Gällande FinSote finns en storområdesuppgift tillgänglig som visar att invånarna i Kråkkärret-Laustis i Åbo är nöjdare än genomsnittet med förhållandena i bostadsområdet trots att andelen invånare med annat modersmål är hög. Differentieringen av bostadsområden är inte den enda förklaringen till frågorna kring invånarnas välfärd.

THL:s undersökning *MoniSuomi* är en fortsättning till undersökningen FinMonik. Den tar fram tillförlitlig och aktuell information om välfärden, hälsan, arbets- och funktionsförmågan, serviceupplevelserna, upplevd diskriminering, sysselsättningen, eventuella problem att hitta arbete, delaktighet, språkfärdigheter och utbildning hos de vuxna invånarna som är födda utomlands men bor i Finland. Åbo har beställt ett kommunsampel från undersökningen och resultaten fås under sommaren 2023. Åbo har också deltagit i den föregående FinMonik-undersökningen (2018–2019) och kommer därmed att få information om ändringarna i välfärden. Undersökningen *TerveSuomi* som genomförs hösten 2023 möjliggör i sin tur en jämförelse med hela befolkningen.

Bakgrundsinformation för att utveckla arbetet som främjar integration och goda befolkningsförhållanden presenteras också i THL:s undersökning *UTH - Ulkomaista syntyperää olevien työ ja hyvinvointi* ([UTH-tutkimus](#) | [Tilastokeskus \(stat.fi\)](#)). Säkerhetskänslan hos invånare med utländsk bakgrund uppbyggs bl.a. av psykisk välfärd, delaktighet och tillit samt möjligheten att få hjälp i vardagssituationer. Säkerheten försämras av upplevelser av diskrimination och våld. Också tidigare traumatiska händelser i det forna hemlandet kan länge påverka livet, funktionsförmågan och integrationen. Resultaten från UTH-undersökningen visar att säkerhetsrelaterade upplevelser varierar mycket beroende på ursprungsland, kön, ålder, bosättningstiden i Finland, åldern då man flyttat till Finland, orsaken till invandring och bostadsområdet i Finland.

För fostrans och undervisningens del pågår ett omfattande åtgärdsprogram för att stöda skolgången för elever med annat modersmål: [Ett åtgärdsprogram till stöd för elever med invandrarbakgrund har inletts i samarbete av undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen och Nationella centret för utbildningsutvärdering NCU | Utbildningsstyrelsen \(oph.fi\)](#). NCU har genomfört en undersökning också om detta. Planeraren för den mångkulturella undervisningen i Åbo stad har deltagit i styrgruppen för åtgärdsprogrammet.

4. Material utifrån undersökningens resultaten för att fastställa utvecklingsåtgärderna

I detta stycke presenteras information från undersökningar utifrån vilka åtgärder har sammanställts för att främja invånarnas integration och goda befolkningsförhållanden under denna programperiod. Underrubrikerna följer delområdena i Stiglitz välfärdsmodell, och åtgärderna som sammanställts utifrån informationen återges numrerade i en tabell i det sjätte stycket.

Hälsa

Den upplevda hälsan grundar sig på en subjektiv bedömning av den egna hälsan som påverkas av personliga förväntningar, upplevelser och kulturella värden. Denna bedömning avspeglar förutom fysisk hälsa även social och psykisk välfärd. Den ger en bra allmän bild av svararnas hälsotillstånd, något som åtminstone i den västerländska kulturen har konstaterats vara mycket enhetligt med en allmän läkarbedömning. Allmänt taget är de kulturella skillnaderna stora beträffande upplevd hälsa, liksom även skillnaderna mellan män och kvinnor: män brukar uppleva sin egen hälsa som bättre än kvinnorna.

Både i vår välfärdsenkät och i *FinMonik-kartläggningen (2020)* upplevde två av tre invånare med annat modersmål att den egna hälsan är god. I Åbo stads välfärdsenkät kartlades också användningen av olika hälsotjänster. Mest använde sig svararna av hälsocentralens tjänster (56 procent), läkartjänster (38 procent) och sjukhustjänster (23 procent). Andra tjänster användes i betydligt mindre utsträckning. Resultaten motsvarade resultaten i FinMonik-undersökningen.

Endast 11 procent av dem som svarade på välfärdsenkäten för invånare med annat modersmål i Åbo utövade ingen motion, emedan motsvarande siffra i FinMonik-enkäten var 25 procent. I Åboskolornas hälsoenkät som ordnades för alla niondeklassister rör sig flickor med annat modersmål betydligt mindre än förut, och de upplevde att ingen intressant fritidsverksamhet ordnas för dem i områdena. Dessa flickor skiljde sig betydligt från pojkar med såväl med finländsk bakgrund som med invandrarbakgrund. Med beteckningen ”med utländsk bakgrund” som används i skolhälsoenkäterna avses ett barn vars båda föräldrar eller vars enda förälder är utlänning och har flyttat från utlandet till Finland oberoende av vilket land de har flyttat från.

Utövar motion på fritiden	Flickor med utländsk bakgrund	Flickor med finländsk bakgrund	Pojkar med utländsk bakgrund	Pojkar med finländsk bakgrund
<i>ledd 2019</i>	45,6 %	56,9 %	57,1 %	57,5 %
<i>ledd 2021</i>	33,1 %	49,7 %	53,0 %	51,9 %
<i>på egen hand 2019</i>	66,2 %	70,1 %	71,3 %	71,0 %

på egen hand 2021

I området ordnas intressant
fritidsverksamhet för unga 2019

I området ordnas intressant
fritidsverksamhet för unga 2021

55,6 %	75,0 %	75,0 %	77,2 %
37,1 %	28,3 %	44,7 %	31,1 %
20,2 %	24,7 %	39,5 %	29,7 %

Tre av fyra som svarade på välfärdsenkäten för invånare med annat modersmål i Åbo upplevde att de egna levnadsvanorna borde förbättras. Utmaningen är att invånarna med annat modersmål inte känner till hälsofrämjande tjänster tillräckligt bra. Därför måste tydliga servicebeskrivningar uppgöras som berättar vilken instans som sköter vilken hälso- eller socialtjänst och hur välfärden främjas också inom fritidstjänsterna. Man ska se till att informationen även når dem som alldeles nyligen anlant till Finland och som ännu inte behärskar finska eller svenska och att den beaktar de kulturella skillnaderna (till exempel att läkaren inte kommer till patienten utan att patienten själv måste söka sig till läkaren eller det faktum att psykiatriska tjänster ibland är starkt stigmatiserade).

➔ Åtgärd 1–4

Materiell välfärd

Försörjning anses vara en central faktor som kopplas till människans levnadsförhållanden eftersom den har en stor inverkan på hälsa och upplevd välfärd. Försörjning kan mätas med objektiva och subjektiva mätare. Fördelen med det objektiva mätningssättet är dess exakthet. Den subjektiva, dvs. upplevda, försörjningen berättar i sin tur om hur inkomsterna räcker till för egna behov. Objektivt låga inkomster kan till exempel kompenseras med låga boendekostnader, vilket leder till att försörjningen upplevs vara god. Objektiv och upplevd försörjning motsvarar alltså nödvändigtvis inte varandra. Beaktansvärt i välfärdsenkäten var att 32 procent av enkätsvararna under de föregående 12 månaderna upplevt rädsla för att maten ska ta slut innan pengar för att köpa mer mat fås. Enligt enkätresultaten ville var tredje person som svarade på välfärdsenkäten för invånare med annat modersmål i Åbo utföra fler arbetstimmar.

Staden kan stöda den materiella välfärden genom att hjälpa personen med att söka arbete, motivera hen till att utveckla sin arbetskarriär, förbättra arbetslivsfärdigheterna genom utbildning och ge råd i frågor kring försörjning. Invandrare erbjuds ofta deltidsarbete och arbete med låg lönenivå, men försörjningsfällorna kan hindra inledandet av studier eller arbete i låginkomstbranscher. Ekonomiska utmaningar kan hindra deltagande i utbildning som främjar sysselsättning och bristen på kännedom av arbetslagar ökar risken att bli utnyttjad på arbetsmarknaden. Andra sysselsättningshinder kan vara brist på permanent bostad eller bankkonto, ingen dagvårdsplats för barnen eller skulder.

En sammanslagning av språkutbildningar och arbete garanterar på längre sikt en bättre försörjning för många, men ingen fungerande praxis har hittats för detta. Om en invånare med annat modersmål studerar finska under arbetstid är hans produktivitet sämre än de andras. Å andra sidan upplever också personer med familj att det är svårt att studera efter arbetsdagen.

→ åtgärd 5–6

Kompetens

I det nya bosättningslandet är kunskaper i det talade språket och samhällets verksamhetsätt samt yrkeskunskaper en viktig del av integrationen. Stadens integrationsfrämjande tjänster ska se till att alla grupper och individer får tillräckligt stöd oberoende av ålder, kön eller invandringsorsak.

Kompetensutvecklingen ska följa de mål i stadsstrategin, borgmästarprogrammet och spetsprojekten som uppställts för främjandet av integration och för att bättre locka och hålla kvar utländsk arbetskraft. En av integrationens hörnstenar är att lära sig det lokala språket. Kunskaper i finska förstärks under hela utbildningsstigen. Med hjälp av utbildning skapas också mer omfattande förutsättningar för de studerandes välfärd och jämställdhet i samhället samt ökade delaktighet. Deltagande i fritidsfunktioner har också en betydande positiv inverkan på ökandet av kompetens, färdigheter och kunskaper.

Av dem som svarat på undersökningen *UTH - Ulkomaista syntyperää olevien työ ja hyvinvointi* (2015) deltog 69 procent i språkkurser medan de vistades i Finland. Nästan alla flyktingar har deltagit i språkkurser, men endast hälften av dem som flyttat till Finland på grund av arbete. De personer med annat modersmål som inte anmäler sig som arbetssökande vid TE-byrån omfattas inte av statens integrationsutbildningar.

På basis av välfärdsenkäten för invånare med annat modersmål i Åbo ansåg 70,9 procent att de uppnår sina professionella mål med hjälp av utbildningen. Med andra ord behövs ofta yrkesrelaterad utbildning eller fortbildning utöver språkutbildningen.

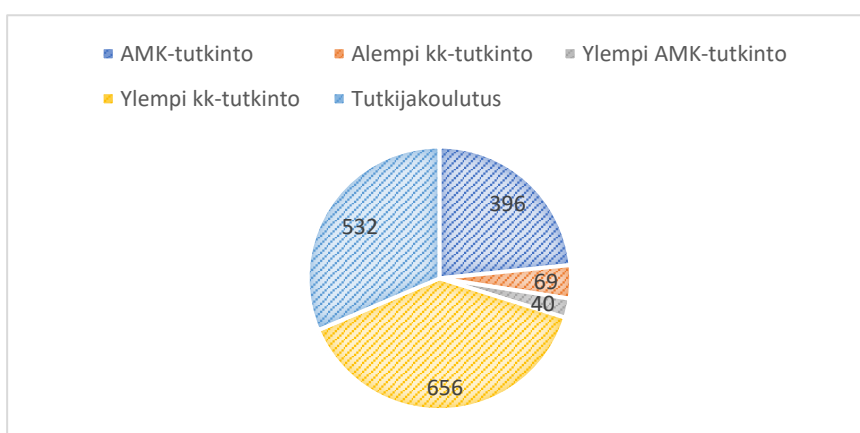
Anställda som deltar i kommunförsöket hänvisar sina kunder under integrationstiden till språkmässiga inledande kartläggningar innan integrationsutbildningarna inleds. Med hjälp av tester kartläggs kundernas förmåga att lära sig språk. Utmaningen är att eventuella inlärningssvårigheter i huvudsak inte identifieras i kartläggningarna, eftersom till exempel dyslexitest endast lämpar sig för dem som behärskar det finska språket. Detta kan försvåra inläringen av nya saker, eftersom eventuella inlärningssvårigheter inte identifierats.

Integrationsutbildningarna som NTM-centralen upphandlar leder till sysselsättning endast för en del. För många dröjer det en lång tid att sysselsättas. Kommunerna bär ansvaret för upphandlingen och ordnandet av integrationsutbildningarna från och med 1.1.2025 och kommunen ska dra upp riktlinjerna för hur de ordnas. I och med lagen kommer den personliga integrationstiden att förkortas jämfört med nuläget. Efter lagändringen kan Åbo ordna integrationsutbildningar som egen verksamhet (Åbo yrkesinstitut eller vuxenutbildningscentret Turun Aikuiskoulutuskeskus) eller genom att konkurrensutsätta dem. Om integrationsutbildningar ordnas som egen verksamhet kan staden samtidigt vid sidan av verksamheten utveckla utbildningsmodellen så att den snabbare leder till direkt sysselsättning.

Studerande med annat modersmål är underrepresenterade i gymnasier och högskolor. Detta

kallas utbildningssegregation. En utmaning är det höga medeltalskravet i Åbogymnasierna som är svårt att uppnå om studiespråket inte är det egna modersmålet. Dessutom behöver studerande med annat modersmål mer information om ansökan till högskolor. Om kamrater inom den egna språkgruppen eller de egna föräldrarna inte heller har erfarenhet av gymnasie- eller högskolestudier kan det vara svårt att söka till dessa utbildningar.

Vid högskolorna i Egentliga Finland studerade 1 693 utländska forskningsstuderande i genomsnitt åren 2018–2020. Vid högskolorna i Egentliga Finland studerade 8,3 procent av alla utländska forskarstuderande i landet åren 2018–2020. Av antalet utländska forskarstuderande i landskapet avlade den kvantitativt största mängden en högre högskoleexamen och forskarutbildning. Andelen som avlade doktorsexamen var mycket högt i förhållande till fördelningen av högskolestuderandemängder gällande avläggandet av högskoleexamen.

Av nya utländska högskolestuderande var 43,2 procent från Afrika, 40,2 procent från Europa, 9,3 procent från Asien, 6,7 procent från Norr- och Sydamerika och 0,6 procent från Oceanien. De europeiska högskolestuderandenas andel var högst av dem som avlagt yrkeshögskoleexamen. Afrikanernas andel var högst av dem som avlagt högre högskoleexamen. Asiaterna och amerikanernas andelar fördelade sig rätt så jämt över olika högskoleutbildningsgrader.

I etableringsenkäten berättade 61 procent att de har studerat finska eller svenska och 33 procent berättade att de vill studera dessa språk. Av de som studerar ville 38 procent och av de som arbetar ville 39 procent studera finska. Endast 5 procent meddelade att de inte ville studera varken finska eller svenska. Av svararna berättade 39 procent att de inte alls talar finska eller svenska. Andelen personer som talar utmärkt finska eller svenska var 17 procent och måttligt bra 10 procent.

De som har studerat finska eller svenska hade uppskattat att de bosatt sig i Åboregionen i genomsnitt bättre än de övriga svararna. Upp till 73 procent uppskattade att deras kunskaper i det lokala språket var av mycket eller rätt så stor vikt vid bosättningen i Åboregionen. Endast 4 procent upplevde att kunskaperna i finska eller svenska inte spelade någon roll i hur de bosatte sig. Kvinnor ansåg att språkkunskaperna är av större vikt än män.

Av studerande med annat modersmål som utexaminerats från yrkeshögskolorna i Egentliga

Finland har drygt hälften (56,5 procent) placerat sig i Egentliga Finland, var fjärde (26,3 procent) i Nyland, var tionde (11,0 procent) utanför Finland och resten i andra landskap. Av studerande med annat modersmål som utexaminerats från universitet i Egentliga Finland har 39,4 procent placerat sig i Egentliga Finland, var tredje (34,0 procent) utomlands, var femte (19,5 procent) i Nyland och resten i andra landskap.

Egentliga Finlands kvarhållningskraft visar sig vara bra när det gäller studerande med annat modersmål som avlagt en examen på andra stadiet och rätt så bra när det gäller studerande med annat modersmål som avlagt examen i högskolor. Efter avslutade studier flyttar de som avlagt examen i Egentliga Finland mest till Nyland. Internationella studerande och de som flyttar till landet på grund av arbete deltar inte i integrationsutbildningar, vilket leder till att deras språkkunskaper i finska inte förbättras och deras sysselsättningsmöjligheter minskar.

För att internationella studerande ska bli kvar i Åbo efter examen måste diskussioner om kompletterande studier i finska eller svenska för de studerande föras med läroanstalterna. Det vore bra att inleda språkstudierna genast i början av studierna och fortsätta fram till examen. Internationella studerande bör uppmuntras till studier i finska eller svenska så att deras sysselsättningsmöjligheter förbättras. Med tanke på kvarhållningskraften spelar fritiden en kritisk roll. Stadens fritidsprogram är väsentligt för att de som vistas i staden ska trivas. Att hitta sin egen plats i samhället också utanför arbetet eller arbetsgemenskapen bidrar till att personen bättre fäster sig vid att bo i Åbo.

Också när det gäller personer som flyttat till landet på grund av arbete bör nya former för språkstudier i finska eller svenska utvecklas som möjliggör språkstudier utanför arbetstiden och främjar användningen av Arbetsplatsfinska ([Arbetsplatsfinska - Tjänster - Jobbmarknaden \(tyomarkkinatori.fi\)](http://Arbetsplatsfinska - Tjänster - Jobbmarknaden (tyomarkkinatori.fi))). Arbetsplatsfinska är språkutbildning som skräddarsytt för ett företag och dess utländska personal. På så sätt kan man främja även denna grups integration och delaktighet och att de stannar kvar i Åbo.

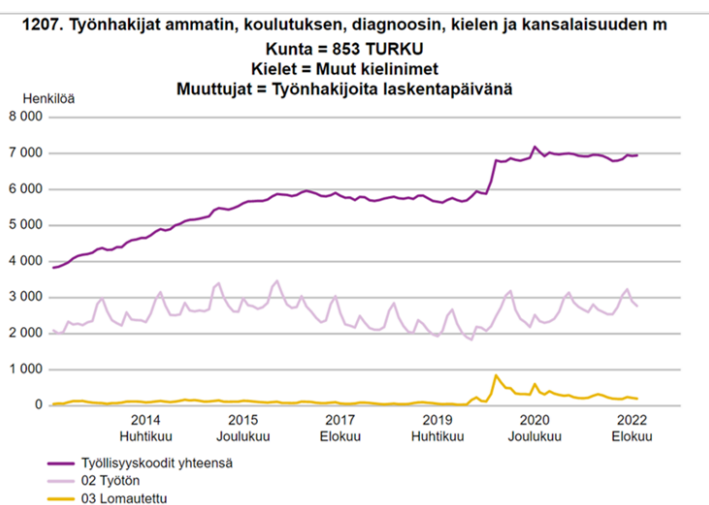
Hos hemmamammor med annat modersmål är sysselsättningsgraden betydligt lägre (31 procent) än hos hemmamammor med inhemskt modersmål (69 procent). Enligt statistiken har största delen av mammorna kommit till landet på basis av familjeband. Sysselsättningen av mammor som sköter sina barn hemma är mycket sämre i Finland än i de andra nordiska länderna. I Åbo ordnas integrationsutbildning som inkluderar barnskötsel för hemmamammor. Med hjälp av denna stöder staden såväl hemmamammornas språkstudier som deras sysselsättning efter att hemföräldraskapet upphört. Övergången från hemföräldraskap och familjeledighet till sysselsättningstjänsterna ska göras smidig. Då staden förbereder sig för totalreformen av integrationslagen ska även denna målgrupps tjänster utvecklas.

Som tvåspråkig stad måste Åbo också möjliggöra integration på svenska. Dessutom ska möjligheter till studier i svenska ordnas för dem som tidigare blivit befriade från studierna i svenska i integrationsfasen.

→ åtgärder: 7–13

Arbete och arbetsliv

Sysselsättningsgraden hos personer med annat modersmål och utlänningar ligger på en lägre nivå än hos finsk- och svenskspråkiga. Dessutom är sysselsättningen mer konjunkturkänslig än

Tabellen nedan visar arbetssökande med annat modersmål (alla kunder hos NTM-centralen, också de som har ett arbete, men som ändå är arbetssökande) och separat arbetslösa arbetssökande och

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto

för infödda finländare.

De sysselsättningsfrämjande tjänsterna omfattade i slutet av september 2022 fler utlänningar än året innan. Antalet utlänningar som sysselsatts inom kommunen och privata sektorn har ökat betydligt jämfört med tidigare. Deltagandet i utbildningar på eget initiativ har minskat och deltagandet i arbetskraftsutbildningar ökat.

För utlänningar är det svårt att gå vidare från sysselsättningsfrämjande tjänster till mer hållbara förhållanden under alla arbetslöshetsfaser.

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto

På basis av stadens välfärdsenkät för invånare med annat modersmål har personens egen aktivitet och sociala nätverk en stor inverkan på hur lätt en arbetsplats hittas. Av svararna hittade 32 procent en arbetsplats genom att svara på en arbetsplatsannons. Nästan lika många (30 procent) hade kontaktat arbetsgivaren direkt. En femtedel av svararna hade hittat en arbetsplats med hjälp av vänner och bekanta. Arbetspraktik ledde till en arbetsplats för 12 procent av svararna. Via personaluthyrningsföretag sysselsattes 4 procent. Däremot var andelen sysselsatta via NTM-centralen endast 2 procent. Största delen av dem som deltagit i FinMonik-undersökningen hade hittat en arbetsplats genom att direkt kontakta

arbetsgivaren, emedan största delen av dem som deltagit i UTH-undersökningen hade hittat arbete med hjälp av bekanta. NTM-centralens roll som sysselsättare var enligt båda undersökningar liten.

Enligt Åbo stads välfärdsundersökning söktes hjälp med att hitta arbete mest från NTM-centralen (46 procent) och efter det av egna vänner (20 procent) samt organisationer och nätverk (20 procent). Sällan vände man sig till personaluthyrningsföretag (8 procent) eller International House Turku (6 procent). Målet med kommunförsöket för sysselsättning är att främja och hitta nya samarbetsätt för att tillhandahålla kundtjänster. Lagändringen i de lagstadgade sysselsättningstjänsterna i maj 2022, dvs. införandet av den s.k. *nordiska modellen för arbetskraftsservice*, har medfört bl.a. arbetssökandes skyldighet att söka arbete som förpliktar alla arbetssökande att konkret och kvantitativt söka arbete. Ändringen gäller också de arbetssökande som har bristfälliga kunskaper i finska eller svenska.

Omfattande språkkunskaper är en fördel vid sökningen av arbete, men bristfälliga färdigheter i de inhemska språken återspeglas i möjligheten att hitta arbete. Två tredjedelar av dem som svarat ansåg att det största sysselsättningshindret är bristfälliga språkkunskaper. Andra faktorer som försvårar sysselsättningen ansågs vara bristfälliga förhållanden till infödda finländare (29 procent), arbetsgivarnas diskriminerande attityder (25 procent) och brist på arbetserfarenhet (24 procent). En bristfällig utbildning (13 procent) eller en examen som inte har godkänts i Finland (14 procent) bildar enligt svararna tillsammans ett stort hinder för sysselsättning. Endast ett fåtal ansåg att lönenivån inte var tillräcklig (9 procent) eller att familjemedlemmar skulle ha förhållit sig negativt mot arbetssökandet (0,3 procent). Gällande psykologiska faktorer ansågs den egna osäkerheten och rädslorna som förknippas med arbetslivet (12,6 procent) som rätt så betydande. Av konkreta sysselsättningshinder var avsaknad av körkort, hygienpass eller säkerhetspass de mest betydande (10 procent).

Företag som sysselsätter internationell arbetskraft hittar enligt Åbo stads och yrkeshögskolornas enkät om bosättningstjänster internationell arbetskraft för det mesta med hjälp av en allmän platsannons (46 procent) eller via ett personaluthyrningsföretag (21 procent). Företagen hittar arbetskraft också med hjälp av utländska anställda i företaget och genom att arbetssökande direkt kontaktar företaget. Av företagen som svarat på enkäten har endast 9 procent använt sig av högskolorna för att hitta internationella anställda. Endast 6 procent av företagen anger att de har använt sig av relokeringstjänster. Merparten av företagen (84 procent) behöver inte ytterligare stöd för att hitta internationell arbetskraft. Företagen som svarat på enkäten konstaterar att deras internationella rekrytering lyckats bra med de förfaranden som de använt.

I och med ändringen av sysselsättningslagen ökar kommunens roll i främjandet av arbetsrelaterad invandring ytterligare. I samband med ändringen överförs största delen av experterna inom internationell rekrytering vid TE-tjänsterna till staden, vilket bidrar till att den internationella rekryteringen och arbetsförmedlingen blir en del av de tjänster som staden har ansvar att ordna.

Personer med annat modersmål får ofta arbete som inte motsvarar deras kompetens eller utbildning, och då utnyttjas deras kompetens inte. Det är viktigt att de som har ett annat

modersmål inte upplever att de är överutbildade för sitt arbete. Ungdomar behöver goda exempel som de kan följa. Bristfälliga språkkunskaper är den största orsaken till att personer med annat modersmål sysselsätts i arbeten med lägre kompetenskrav. En anställning främjar integrationen, men kunskaperna i de inhemska språken borde kunna förstärkas såväl vid sidan av arbetet som under arbetstid.

Stadens mål är att främja sysselsättningen av invånare med annat modersmål. Den offentliga sektorn sysselsätter fortfarande personer med annat modersmål i betydligt mindre utsträckning än den privata sektorn. Den relativa andelen anställda med annat modersmål inom Åbo stad motsvarar inte deras andel av hela befolkningen. Personer med annat modersmål kan vara viktiga kulturtolkare inom sin arbetsgemenskap och bistå i förbättrandet av tjänsterna för personer med annat modersmål.

→ åtgärder: 14–20

Boendemiljö

I Åbo koncentreras personer med annat modersmål till de stadsdelar där de lätt kan hitta en bostad till ett rimligt pris och där de hittar likasinnade personer som talar samma språk. Med differentieringen av bostadsområden (segregation) avses en social och etnisk differentiering av bostadsområden. Segregationen kan ha positiva effekter (sociala fördelar med etnisk koncentration), men den kan också ha negativa effekter. I tabellen nedan beskrivs den procentuella andelen invånare med annat modersmål i de olika stadsområdena i Åbo:

Andelen personer med annat modersmål i olika bostadsområden 31.12.2021 och 31.12.2022 (ändring)	
Hirvensalo-Kakskerta	6 %
Centrum	5,9 %
Västcentrum	6,5 % -> 6,4 %
S:t Marie-Patis	8,7 % -> 9,9 %
Nummisbacken-Hallis (om bara Hallis tas med 33,7 % -> 35,8 %)	17,6 % -> 20,8 %
Pansio-Jyrkkälä	27,2 % -> 38,1 %
Runosbacken-Raunistula	13,9 % -> 14,6 %
Skansen-Uittamo	8,7 % -> 8,45 %
Svalberga-Huhkola	12,3 % -> 11,65 %
Laustis	45,4 % -> 47,3 %
Svalas	29,8 % -> 33 %
Kräkkärret	53,4 % -> 54,8 %
Åbo sammanlagt	12,9 % -> 13,9 %

Största delen av de svarande med annat modersmål (77,6 procent) som deltog i välfärdsenkäten kände sig som hemma i Åbo. En ännu större del av de svarande trivdes i sin nuvarande boendemiljö (85,1 procent) Lite mindre nöjda (72,8 procent) var man med tjänsternas tillräcklighet. Utifrån GoFores analyser kan man observera att ju längre en person har bott i Åbo desto större är sannolikheten att han eller hon känner sig som hemma i Åbo. Enligt THL:s undersökning FinMonik (2018–2019) var 72 procent av de svarande nöjda med sitt bostadsområde. Enligt FinSotes statistik (THL 2018) är 85 procent av invånarna i Kräkkärret

och Laustis och 80,9 procent av invånarna i Pansio-Jyrkkälä nöjda med sitt bostadsområde. Åbo är ett tillväxtcentrum och därför är det svårt att hitta lediga bostäder för kvotflyktingar, ukrainare som behöver tillfälligt skydd och i vissa fall även invandrare som flyttar till landet på grund av arbete. Nya verksamhetsmodeller behövs för att lösa detta problem.

Inom *spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden* arbetar man för att öka trivseln och säkerheten i Åbos förorter i arbetsgruppen *Åbo med förorter som förnyas*. Allt arbete görs tillsammans med invånarna. Aktuella uppgifter och forskningsdata utnyttjas och samarbetet med stadsforskningsprogrammet förstärks.

Flera planerings- och byggföretag har framfört sitt intresse till partnerskap med spetsprojektet.

→ åtgärder: 21–24

Social välfärd och sociala relationer

Sociala relationer är en viktig del av människans liv. De har inverkan på varje människas hälsa såsom också hur en människa integreras i samhället. Det sociala stödet kan ses som en resurs som de sociala relationerna ger oss. Förtroendefulla relationer är viktiga. De sociala relationerna har ett starkt samband med hur den subjektiva välfärden upplevs. Att sätta ord på sina känslor och att dela med sig av sina personliga känslor skapar en grund för en känsla av samhörighet. Om en person med annat modersmål har lyckats få finsk- eller svenskspråkiga vänner kan betraktas som en av mätarna för integrationen.

Enligt välfärdsenkäten för personer med annat modersmål hade nästan hälften av de svarande minst två nära vänner, cirka en tredjedel hade en nära vän och en femtedel av de svarande hade inga nära vänner. Av dem som deltog i FinMonik-undersökningen hade 92 procent åtminstone en nära vän. Eftersom 20 procent av de svarande inte har några nära vänner är det skäl att fråga om de sociala resurserna för personer med annat modersmål är på bästa möjliga nivå. Av enkäten som riktades till personer med annat modersmål framgick att 58,5 procent av de svarande hade infödda finländare som vänner. Vänskapsband med infödda uppstod jämnt via arbete (28,2 procent), studier (33,6 procent) och fritidsverksamhet (29,7 procent). I alla fall hade en betydande del av dem som deltog i enkäten (41,5 procent) inga infödda finländare som vänner.

Om förhållandena mellan invånare med annat modersmål och andra människogrupper är otillräckliga finns det en risk att invånarna med annat modersmål känner sig utanför. Dubbelriktad integration främjas bäst av olika vardagliga möten. Staden ger möjlighet till möten mellan invånare med annat modersmål och infödda finländare via fritids-, kultur- och motionstjänster. Informationen på flera olika språk och via flera kanaler utökas och genom att kartlägga önskemålen hos befolkningen med annat modersmål görs tjänsterna bättre tillgängliga.

I arbetsgruppen *Det goda humörets Åbo* som ingår i *spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden* utvecklas konceptet Vardagsrum i bostadsområden, där ett nätverk av vardagsrum med låg tröskel skapas för invånarna i stadens nio storområden. Nätverket skapas genom att utnyttja befintliga mötesplatser eller

genom att skapa nya mötesplatser i områden som inte har några. Arbetet är en fortsättning av det riksomfattande förortsprogrammet som genomfördes 2020–2022 i de största städerna i Finland och av utvecklingsbehoven som uppstod i samband med genomförandet av programmet. I vardagsrumsmodellen beaktas servicebehoven hos personerna som integreras och personerna med ett annat modersmål.

→ åtgärder: 25–27

Säkerhet

Att känna trygghet i det dagliga livet är en viktig faktor med tanke på hälsa och välfärd. Upplevelser av otrygghet kan försvaga den upplevda hälsan, förtroendet och upplevelsen av samhörighet samt begränsa individens rörelsefrihet, försvaga det sociala umgänget och den fysiska aktiviteten. Känslan av trygghet försämras också av upplevd diskriminering och våldssituationer i vardagen. Upplevelserna av diskriminering kan vara mycket starka och skadliga för individen även om de inte uppfyller lagens definition av diskriminering. Diskrimineringen på grund av etnisk bakgrund har bedömts vara den vanligaste grunden för diskriminering i Finland och i större utsträckning i Europeiska unionen.

Enligt välfärdsenkäten för personer med annat modersmål upplevde 87 procent av de svarande sin boendemiljö som trygg. Upplevelser av diskriminering och rasism hade 41 procent av de svarande. Av de svarande var 46 procent rädda för att uppleva diskriminering eller rasism. Över en fjärdedel av de svarande (27,3 procent) var tvungna att vara försiktiga med att röra sig ute av rädsla för diskriminering eller rasism. En femtedel av de svarande upplevde att diskrimineringen eller rasismen har påverkat hälsan. Endast 6 procent hade fått hjälp mot upplevd diskriminering eller rasism.

Av upplevda våldssituationer i vardagen rapporterades våld i nära relationer ofta inte alls. Familjevåldet är tabubelagt i många kulturer. De familjer som kan lokala språk sämre och som hamnat utanför det finländska samhället känner inte alltid till kriterierna för våld i nära relationer eller stödsystemet. Därför måste information om jämställdhet i det finländska samhället, nolltolerans mot familjevåldet och stödnätverket för offer och potentiella offer för våld tas fram på flera olika språk.

→ åtgärder: 28–30

Röst i samhället

Social aktivitet och deltagande i samhällets verksamhet kallas för socialt kapital. Med detta avses i allmänhet sociala nätverk mellan människor som har gemensamma normer och värderingar, förtroende för varandra och ömsesidighet samt likvärdiga möjligheter att delta i nätverkens verksamhet.

Åbo stad utvecklar sina tjänster utgående från kunderna och ordnar olika tillställningar för att höra invånarna också med beaktande av invånare med annat modersmål. I Åbo stads modell för delaktighet erbjuds invånarna flera olika möjligheter att påverka. Samarbete görs med föreningar som tillhandahåller tjänster för personer med annat modersmål. Mångkulturella rådet i Åbo är en av Åbos påverkansgrupper. På basis av kundinformation som samlas in via olika kanaler utvecklas tjänsterna så att de blir allt bättre tillgängliga.

Deltagande i politik är en form av samhällsdeltagande och dess vanligaste uttrycksform är röstande. Valdeltagandet bland personer med annat modersmål är klart lägre än det officiella valdeltagandet i hela landet. En tredjedel av dem som deltog i välfärdsenkäten för invånare med annat modersmål hade röstat i föregående kommunalval och två tredjedelar hade inte röstat. Av de svarande följde 39 procent med den finländska politiken och aktuella ärenden i medier dagligen, 29 procent varje vecka och nästan en fjärdedel av de svarande följde inte med aktuella ärenden alls. Ärenden som gäller eget ursprungsland följer 50 procent av de svarande dagligen, 25 procent varje vecka och 17 procent mera sällan än månatligen eller inte alls. Andra faktorer som påverkar valdeltagandet är enligt tidigare undersökningar kön (kvinnor röstar mer sällan än män) samt socioekonomisk ställning (de som har det bättre ställt röstar ivrigare).

I delen Röst i samhället inkluderades miljöärenden och därmed förknippade åtgärder för att främja integrationen av befolkningen med annat modersmål. Alla kan påverka miljöns tillstånd och påverkan förutsätter att alla blir hörda samt information om miljön och miljöskyddet på flera olika språk.

→ åtgärder: 31–34

5. Främjande av integrationen i Åbo stads verksamhet

Största delen av tjänsterna för invånarna med annat modersmål ordnas inom kommunens bastjänster, i vars produktion mångfalden i stadens befolkning beaktas. De som nyligen flyttat in i landet eller som nyligen börjat språkstudierna behöver fokuserad handledning och rådgivning samt service på flera olika språk. Inom stadens tjänster ska säkerställas att personalen har tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser att svara mot servicebehoven hos befolkningen med annat modersmål.

Med tanke på integrationen av en person som flyttat till staden är det viktigt att informera om livet i Finland och undervisningen av finska och allmänbildning, ge yrkesmässig handledning för att hitta en arbetsplats, hjälpa med att hitta bostad och främja välfärden. Mångsidiga fritidstjänster och hobbyverksamhet stöder integrationen. Att hitta vänner och meningsfulla intressen och upplevelser blir ofta lättare med hjälp av olika hobbyer eller föreningsverksamhet. Främjandet av goda befolkningsförhållanden och jämlikhet samt bekämpningen av diskriminering hör till allas uppgifter.

Enheten för invandrantjänster arbetar under **Integrationsfunktionen** vid Åbo koncernförvaltning. Integrationsfunktionen svarar för den sektorsövergripande koordineringen av verksamheten så att kundernas behov ska kunna mötas över organisationsgränserna med tanke på helhetseffektiviteten. Integrationsfunktionen leder planeringsprocessen och kundprocesserna kring stadens service- och resursnätverk inom välfärd, livskraft och byggd miljö samt samordnar den taktiska och operativa ledningen med varandra. Integrationsfunktionen svarar för styrningen och samordningen av stadens främjande av hälsa och välfärd samt de integrationsfrämjande funktionerna som en del av ledningen av välfärden.

Invandrantjänsterna vid koncernförvaltningen och International House Turku

I början av 2021 koncentrerades invandrantjänsterna i Åbo stad till en helhet som lyder under koncernförvaltningen. Helheten blev en administrativ enhet 1.1.2023. Enheten för invandrantjänster stöder hela staden i arbetet som främjar integrationen och goda befolkningsförhållanden. Enheten tillhandahåller kunderna handledning och råd på flera olika språk, utarbetar och verkställer integrations- och bosättningsplaner, ordnar integrationsutbildning för hemföräldrar utanför arbetskraften, svarar för placering och inledande handledning av kvotflyktingar i kommunen, erbjuder bosättnings tjänster för invandrare som flyttat till landet på grund av studier och arbete, stöder företag i internationell rekrytering och utvecklar kommunikationen och nätverkssamarbetet i anslutning till främjandet av integration. I helheten ingår strategisk ledning av invandrantjänsterna; projektet *Talent* som stöder etableringen av invandrare som flyttat till landet på grund av studier eller arbete; projektet *Kompetenscentret* som stöder sysselsättningen och utbildningsstarten för personer med annat modersmål; rådgivning och handledning för invandrare (tidigare Infotori) samt projektet *Utveckling av handlednings- och rådgivningstjänster i Egentliga Finland*; integrationstjänster i anslutning till kommunförsöket för sysselsättning; och från och med 1.1.2023 främjande av integration av invandrare utanför arbetskraften och mottagning av kvotflyktingar.

Enheten för invandrantjänster koordinerar den omfattande tväradministrativa **International House Turku** verksamheten. International House Turku är en förvaltningsövergripande servicehelhet som omfattar flera olika förvaltningar och kräver samarbete mellan flera organisationer för att genomföra tjänster. Tjänsten kräver tätt samarbete mellan aktörerna och koordinering för att tjänsten kan tillhandahållas så smidigt och kundorienterat som möjligt. **International House Turku** koordinerar och utvecklar strategin och praxis för stadens kommunikation på flera olika språk förvaltningsövergripande. Kommunikationen samlar in, koordinerar och genomför International House Turkus kommunikationsbehov gällande olika projekt samt utvecklar, mäter och analyserar implementeringen och nåbarheten av kommunikationsåtgärderna.

Alla projekt som gäller International House Turkus verksamhet har en gemensam **International House Turku styrgrupp** i vilken olika aktörer från offentliga sektorn, tredje sektorn och företag deltar. Styrgruppen är indelad i två sektioner – företagssektionen och utbildningssektionen. Företagssektionen leds av en företagskoordinator. I utbildningssektionen deltar läroanstalter i Åbo som erbjuder undervisning i finska, allt från integrationsutbildningar till högskoleutbildning och läroanstalter för fritt bildningsarbete. För tillfället inrättas dessutom en tredje sektion under International House Turkus styrgrupp för föreningar som stöder integration.

Invandrantjänsternas kundhandlednings- och rådgivningstjänster ges vid *Monitoris* serviceställe vid Salutorget och servicestället i Skansen som en del av **International House Turku** verksamhet. Föreningen Mångkulturell småbarnspedagogik, skola och hem rf har upphandlats av staden och producerar handlednings- och rådgivningstjänster som kompletterar Åbos egna tjänster. I International House Turkus lokaler i Monitori vid Salutorget görs dessutom inledande kartläggningar av kunder som står utanför arbetskraften samt integrationsplaner.

Planeringen av integration och kundhandledningen kräver beroende på kundens servicebehov ett smidigt samarbete mellan kommunen, kommunförsöket för sysselsättning, handlednings- och rådgivningstjänsterna och välfärdsområdet (VARHA). I den familjespecifika planeringen som görs efter anländandet till kommunen deltar aktörer inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen samt en stor skara samarbetsparter som tillhandahåller integrationsfrämjande tjänster.

International House Turku handleder sina kunder via flera kanaler. Kundhandledning ges individuellt, per telefon, per e-post och via webbplatsen www.ihturku.fi. Webbplatsen görs allt mer interaktiv för att stöda bosättningen och integrationen i Åbo och för att informera invandrare och befolkningen med annat modersmål. International House Turkus tjänster omfattar förutom handledning och rådgivning på flera olika språk även socialhandledning, juridisk rådgivning, företagsrådgivning med låg tröskel, integrationsplaner för arbetsökande som hör till arbetskraften som omfattas av Åbo kommunförsök, bosättningsplaner för anställda samt studiehandledning inom yrkesutbildning och yrkeshögskolor och högskolornas SIMHE-tjänster. Invandrartjänsterna upprätthåller Åbo stads uppgifter på webbplatsen *Finnish Courses* ([Etsi suomen kielen kursseja | Finnishcourses](http://Etsi-suomen-kielen-kursseja-Finnishcourses), på finska). På webbplatsen visas alla utbildningar i finska som erbjuds i Åbo.

SAMMANFATTNING:

112 495	besökande kunder (Monitori - könummersystem)
5 827	anonyma tjänster personligen eller andra servicekanaler (Monitori + Alpo statistik)
13 014	Kommunförsöket Kotos karriärhandledares kontakter med kunderna för Åbo kommuns del (besökande kunder, onlinetjänsten, telefon och e-post)
582	evenemangsdeltagare
23 485	besökare på webbplatsen ihturku.fi

Vid Slottsgatan 31 verkar Åbo stads **Kompetenscenter för integration** där personer med annat modersmål tillhandahålls kompetenskartläggningar för sysselsättning eller inledande av studier och kurser i finska språket. I centrets lokaler ordnas dagtid integrationsfrämjande utbildning för hemföräldrar och skötsel av 0–3 år gamla barn medan utbildningen pågår. Under våren 2023 deltar 30 hemmamammor i utbildningen. Dessutom pågår ett projekt med vilket man strävar efter att nå ut till hemmamammor med annat modersmål genom att söka sig till dem och handleda dem till tjänster som främjar integration. Projektet har nått 112 hemmamammor 1.9.2022–20.4.2023. Om kvällarna verkar **Ukrainacentret** i kompetenscentrets lokaler där Åbo finska arbetarinstitut ger kurser i finska och föreningen Suomen Ukrainalaiset ry ordnar verksamhet tillsammans med aktörer inom tredje sektorn.

Alla Åbobor med annat modersmål är kunder inom Åbo sysselsättningstjänsters kommunförsök, dvs. kommunförsöket för sysselsättning producerar tjänster som främjar deras sysselsättning. Integrationsplanerna för kommunförsökets kunder är en del av International House Turkus tjänster. För sysselsättningstjänsterna för kunder med annat modersmål vars integrationstid överskridits ansvarar **Työpiste** vid Universitetsgatan. International House Turkus flerspråkiga rådgivare har jour vid Työpiste.

Målet med projektet **Talent Turku** [Talent Turku 2022 - 2023 | Turku Business Region](#), är att stöda bosättningen av dem som flyttat till Åbo på grund av studier och arbete, främja sysselsättningen av invånare med annat modersmål och stöda företag i internationell rekrytering. Via projektet deltar man i internationella rekryteringsevenemang, ordnar stöd för integrationen av partner till personer som flyttat till landet på grund av arbete, ordnar Welcome to Turku-evenemang samt samarbetar med högskolor och livskraftstjänster. Åboregionens näringsbolag **Turku Science Park** spelar en stor roll i främjandet av sysselsättningen av personer med annat modersmål. Bolaget deltar i Talentprojektet. Turku Science Parks uppgift är att locka till sig internationella experter och stöda företag i rekryteringen. Webbplatsen [One-Stop Shop for All International Talents - Career in Southwest Finland](#) betjänar på engelska internationella experter som flyttar eller har flyttat till området. Samarbetet med läroanstalter är viktigt. Högskolornas SIMHE-verksamhet är en central samarbetspartner för staden. Den både stöder inledandet av högskolestudier och hjälper kunder med att känna igen och erkänna högskolestudier. SIMHE-tjänsten är en del av International House Turku tjänster. Åbo vuxenutbildningscentral idkar aktivt projektsamarbete med företag och offentliga samfund i regionen. Läroanstalten deltar i projektet OSKE som genomförs under ledning av International House Turku, där man stöder invandrarnas utbildning och sysselsättning i området.

Enheten för invandrantjänster koordinerar två internationella projekt från och med våren 2023: *Building an Inclusive Integration Approach in Finland* och *VINCE* (Interreg). Projektet *Building an Inclusive Integration Approach in Finland* som verkar under Europeiska unionens råd arbetar med fem finländska kommuner (Åbo, Vanda, Vasa, Tavastehus, Tammerfors) samt justitieministerier och arbets- och näringsministeriet för att främja integration och goda befolkningsförhållanden i Finland. Projektet samlar in information med hjälp av verktyget *ICC Index*. Utifrån den insamlade informationen kan man följa upp utvecklandet av tjänster under de kommande åren och etablera god praxis på annat håll i Finland. *VINCE*-projektet administreras av Åbo yrkeshögskola. Inom projektet utvecklas en plattform för virtuella integrationstjänster och en mobilapp till stöd för integrationen.

Mångkulturell småbarnspedagogik

I Åbo genomförs den mångkulturella småbarnspedagogiken i barnets närmaste daghem, integrerad i den övriga verksamheten. I alla enheter genomförs språkmedveten småbarnspedagogik för barn i alla åldrar. Därtill ordnas separat intensifierad språkinläring för 4-åriga barn i en s.k. *Paulaklubb*, som hålls varje vecka av gruppens lärare inom småbarnspedagogik. Som tilläggsresurs finns 16 språk- och kulturmedvetna lärare inom småbarnspedagogik runtom i staden och 6 resurslärare inom förberedande utbildning. *Kiekulärarna* stöder fostran och undervisning av barn i åldern 1–5 år i egna skolhus och ger också undervisning i finska som andra språk. De ambuleringe lärarna inom den förberedande utbildningen bistår med tilläggsresurser för elever i förskoleundervisningen inom utbildningen som förbereder inför den grundläggande utbildningen samt fungerar som konsulter för personalen i dessa grupper. Totalt talar ca 24 procent av alla barn i småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen ett främmande språk som modersmål.

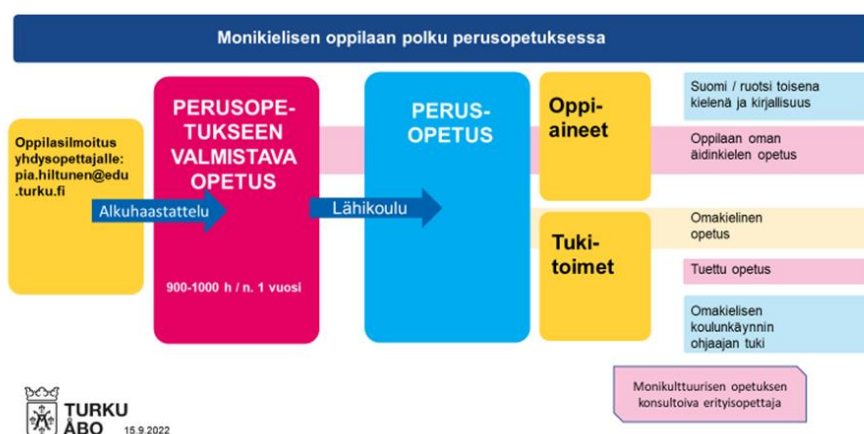
Mångkulturell grundläggande utbildning

I grundskolorna i Åbo erbjuds invandrare som specialtjänst undervisning i finska som andra språk (S2), förberedande undervisning, undervisning i elevens modersmål samt som stödtjänster undervisning på eget språk och stödd undervisning. Därtill erbjuds stöd av skolgångshandledare på elevens eget språk.

Våren 2023 deltar cirka 340 elever i den förberedande undervisningen från 34 olika länder (av dem är cirka 170 ukrainare). Antalet undervisningsgrupper uppgår till 29, vilket är ett rekordstort antal och orsakar utmaningar med lokalresurser. Om elevens modersmål är annat än finska eller svenska eller om eleven annars har en flerspråkig bakgrund, kan vårdnadshavarna välja antingen lärokursen finska som andraspråk och litteratur eller svenska som andraspråk och litteratur för eleven. Denna undervisning ordnas i alla grundskolor i Åbo för över 2 000 elever.

Undervisning i eget modersmål ges under läsåret 2022–2023 (2 årsveckotimmar) i 29 språk i grundskolorna i Åbo. I undervisningen deltar över 1 000 elever. Med undervisningen i eget modersmål stöds inläringen på 16 olika språk och därtill finns det nio skolgångshandledare som talar elevens modersmål. Därtill ges språkligt **stödd undervisning i finska till elever i årskurs 7–9**. Alla skolor har tillgång till en konsulterande speciallärare. I tre skolor med årskurserna 7–9 genomförs den regionala stödmodellen SILTA i den sena fasen av grundläggande utbildning för elever med invandrarbakgrund. Med hjälp av projektet ALUSTA (2022–2024) stöder man flerspråkiga elever att lära sig grundläggande färdigheter och gör skolgången smidigare.

Utländska arbetstagare och internationella studerande med barn betjänas av Åbo internationella skola där undervisningen sker på engelska.

Elever med annat modersmål i Åbogymnasierna

I den finskspråkiga gymnasieutbildningen i Åbo finns endast få studerande som talar ett främmande språk som modersmål. Den offentliga procentandelen är cirka 7 procent men andelen inkluderar också studerande med annat modersmål i gymnasiet Turun normaalikoulu (dvs. det gymnasium som universitetet upprätthåller). I stadens gymnasier är andelen ännu

mindre. Antagning till Åbogymnasierna förutsätter ett högt medeltal och goda kunskaper i finska så att den unga godkänt kan avlägga den finska gymnasieutbildningen. På grund av det höga kravet på medeltal i gymnasierna i Åbo söker sig många Åbobor till grannkommunernas gymnasier. Ett större antal studerande med annat modersmål söker sig till grannkommunerna från Åbo än antalet som antas till gymnasierna i Åbo.

I Åbo kvällsgymnasium har studerande möjlighet att studera gymnasiets lärokurs och utöver de ämnesspecifika studierna utbildning som förbereder inför examensutbildning (Tuva). I november 2022 studerade 289 studerande med annat modersmål i Åbo kvällsgymnasium, av dessa siktar 110 på studentexamen. I Tuvautbildningen deltar åtta studerande med annat modersmål.

I Åbo kvällsgymnasium ordnas *Finnish for Foreigners*-kurser om kvällarna för studerande med annat modersmål som har uppehållstillstånd. Sammanlagt tio studieavsnitt erbjuds. Avläggandet av studierna är avgiftsbelagt. På Finnish for Foreigners-studieavsnitten deltog 42 deltagare i slutet av 2022.

Studerande med annat modersmål vid Åbo yrkesinstitut

I yrkesutbildningen deltar betydligt mer studerande med annat modersmål än i gymnasieutbildningen. I Åbo yrkesinstitut studerar cirka 2 600 studerande med annat modersmål, vilket motsvarar ungefär en fjärdedel av det totala antalet studerande.

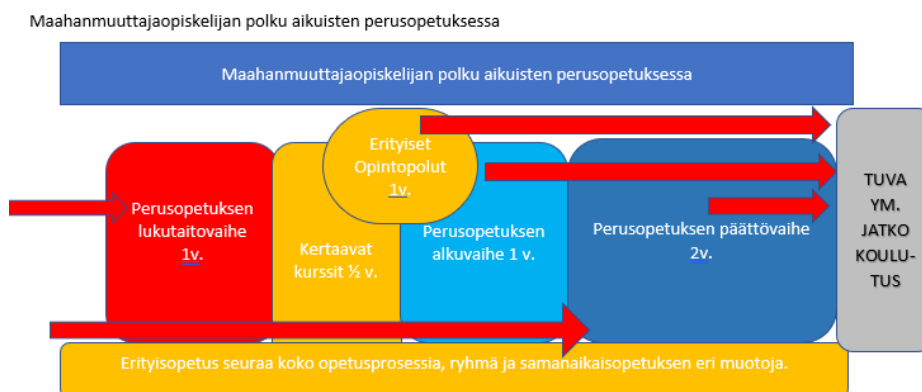
I Åbo yrkesinstitut ordnas grundläggande utbildning för vuxna invandrare (Aipe). Utbildningen är riktad till personer över 17 år som har fått en bristfällig allmänbildning. De studerande hänvisades till utbildningen via TE-byråns tjänster eller kommunförsöket för sysselsättning, den grundläggande utbildningen, utbildningen som förbereder inför grundläggande utbildning eller andra läroanstalter som erbjuder språkundervisning eller allmännyttig utbildning. Antalet studerande är cirka 140 per år. Utbildningen kan inledas med undervisning i läs- eller skrivfärdigheter eller börja direkt med inledningsfasens kurser i finska, varefter studerande under 30 år har möjlighet att fortsätta till slutfasen av studierna i finska. Från Aipe fortsätter de studerande oftast till utbildning som handleder för examensutbildning, men också sysselsättning är möjligt. Studerande med inlärningssvårigheter får individuellt stöd. Under läsåret 2022–23 genomförs ett försök med *verksamhetsmodell för Navi-grupp* i läroanstalten. Verksamhetens syfte är att för varje studerande hitta det rätta sättet att framskrida i studierna och förebygga avbrott i studierna. Stöd av en handledare som talar den studerandes eget språk finns tillgängligt på arabiska och ryska. Handledarna (5) stöder lärarna inom Aipe och Tuva.

Yrkesinstitutets utbildning som handleder inför examensutbildning (Tuva) är riktad till personer som behöver mer kunskaper i finska språket och andra färdigheter som behövs i yrkesutbildningen och i arbetslivet. I utbildningen får de studerande bekanta sig med olika yrken och utbildningar samt det finska arbetslivets spelregler. Tuva-utbildningen räcker högst ett år och kan avläggas endast en gång. Antalet studerande uppgår till sammanlagt ca 150–160.

En ung studerande med annat modersmål (ca 30–35 studerande) styrs till Tuva oftast efter den grundläggande utbildningen eller den grundläggande utbildningen för vuxna, om den unga inte fått en studieplats på andra stadiet eller studierna har avbrutits på grund av fel val av utbildning eller bristfälliga språkkunskaper. Inom Tuva är det möjligt att höja grundskolans vitsord och avlägga gymnasiekurser samt examensdelar inom yrkesutbildningen. Under läsåret 2022–2023 finns det två grupper för unga av vilka den ena i huvudsak består av flyktingar från Ukraina i läropliktsålder.

Äldre studerande med annat modersmål (ca 120 studerande per år) styrs till Tuva via kontinuerlig ansökan, oftast via integrationsutbildningen eller efter den första fasen av grundläggande utbildning för vuxna. Många övergår till utbildning för en yrkesinriktad grundexamen direkt efter att språkkunskaperna förbättrats tillräckligt och då en lämplig utbildning börjar. Åbo har fått tillstånd att ordna två grundexamina på engelska. Från Tuva är det möjligt att med hjälp av språkfärdigheter och kontakter med arbetslivet övergå direkt till arbete.

Av de studerande med annat modersmål som utexaminerats från yrkesläroanstalter i Egentliga Finland åren 2013–2020 har fler än fyra av fem (83 procent) stannat kvar i Egentliga Finland tre år efter examen, var tionde (10,1 procent) har flyttat till Nyland och 3 procent utomlands. De övriga landskapens andel är marginal.

Studerande med annat modersmål i Åbo vuxenutbildningscentral

Vid Åbo vuxenutbildningscentral (AKK) kan man avlägga en yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen. Vid läroanstalten finns flera grupper för grundexamen som är riktade till studerande med annat modersmål. En del av dessa studerande studerar i samma grupper med de finskspråkiga studerandena. Studerande med annat modersmål deltar mest i utbildningar inom byggbranschen, husteknikbranschen, bilbranschen, social- och hälsovårdsbranschen, turistbranschen, branschen för renhållnings- och fastighetstjänster, renhållningsbranschen, merkantila branschen samt i maskin- och produktionsbranschen.

Före yrkesutbildningen kan studerande med annat modersmål delta i *TUVA*-utbildning som förbereder för examen. *TUVA*-utbildningen förbereder studerande för yrkes- och gymnasieutbildning. Vuxenutbildningscentralen ordnar också kurser i finska för studerande inom byggbranschen samt modulutbildning 4 inom integrationsutbildningen. I oktober 2022 var andelen studerande med annat modersmål vid Åbo vuxenutbildningscentral 19 procent –

av dessa deltog 218 i examensutbildning, 80 i TUVA-utbildning och 107 i andra utbildningar än de som förbereder för examen. Antalet ukrainska studerande ökade mycket, deras antal uppgick till 63.

Åbo vuxenutbildningscentral erbjuder studerande med annat modersmål personlig handledning och stöd i alla studieskeden med hjälp av såväl handledare inom yrkesutbildningen, handledare som talar det egna språket som speciallärare. De studerande får undervisning i finska som anknyter till yrket vid sidan av undervisningen i själva yrkesstudierna. Digilärarna introducerar studerande med annat modersmål till användningen av lärplattformar på webben. I läroanstaltens verkstäder ges individuellt stöd i bl.a. att söka en arbetsplats och att avlägga gemensamma examensdelar.

Invandrare i Åbo yrkeshögskola

I Åbo yrkeshögskola studerar årligen cirka 700–800 internationella studerande. Av dem är hälften examensstuderande från utlandet och en fjärdedel internationella utbytesstuderande. Dessutom studerar allt fler studerande med annat modersmål i finskspråkiga examensutbildningar och för dem ordnas dessutom utbildning som förbereder inför högskolestudier. I yrkeshögskolorna erbjuds utbildning som förbereder för högskolestudier inom både social- och hälsovården samt företagsekonomi och teknik. Den förberedande utbildningen riktas till invandrare som siktar på att söka studieplats i finskspråkiga högskolor. I utbildningen betonas branschspecifika färdigheter i finska samt allmänna högskolefärdigheter (t.ex. digifärdigheter, matematik och engelska språket). Valkriterierna är högskolebehörighet och kunskaper i finska på minst B1-nivå. I den förberedande utbildningen studerar årligen cirka 40 studerande.

Studerande med annat modersmål kan söka till öppna yrkeshögskolornas diplom- och kompetensutbildningar som pågår i ett läsår. Utbildningarna består av gemensamma studier samt studieavsnitt enligt den studerandes individuella studieplan. Personer som avlagt högskolestudier utomlands kan med hjälp av dessa studiehelheter komplettera sin egen kompetens och sysselsättas lättare i arbete som motsvarar den egna utbildningen.

Åbo yrkeshögskola erbjuder studerande med annat modersmål som söker till och redan har avlagt studier handledning i studierna och planeringen av studierna i **MOI**-tjänsten.

MOI-tjänsten	
Stöd för de som är intresserade av studier	Stöd för studerande
<ul style="list-style-type: none"> - Studiealternativ, karriärplanering och utbildningsprövning - Erkännande av tidigare studier 	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbetande av inlärningsuppgifter och examensarbete, att förbereda sig inför tent - Studier i finska språket

<ul style="list-style-type: none"> - Processer för ansökan och antagning - Avgifter i anknytning till studier och stödmöjligheter - Krav på språkkunskaper och studier i finska språket - Studiefärdigheter i högskolestudier 	<ul style="list-style-type: none"> - Ärenden i anknytning till studierna (t.ex. anmälan till kurs, informationssökning och användning av datasystem) - Stipendiesystem för studerande som är förpliktade att betala läsårsavgift
---	--

Undervisning i Åbo yrkesinstitut för deltagare som talar ett annat språk

I läroanstalter för fritt bildningsarbete kan man studera finska på egen hand med stöd av arbetslöshetsförmån (folkskolor, arbetar- och medborgarinstitut samt sommaruniversitet). Alla kurser i finska språket hittas på webbplatsen *Finnish Courses* <https://finnishcourses.fi/>

Åbo finska arbetarinstitut ordnar för det mesta allmänbildande undervisning i medborgarinstitut. Dessutom erbjuds integrationsfrämjande utbildning och verksamhet. Mer än 70 finskakurser ordnas årligen på språknivåerna A–C, såväl på dagar som på kvällar.

Åbo finska arbetarinstitut ordnar därtill integrationsutbildning för hemmamammor. Utbildning i finska språket ordnas i tre grupper, av vilka den ena är en grupp för flyktingmammor som inte kan läsa eller skriva, en annan grupp för flyktingmammor och en grupp för övriga mammor. Utbildningen ordnas vid Slottsgatan 31, i Kompetenscenter för integrations lokaler.

Åbo finska arbetarinstitut ordnar utbildningar för 18–35-åriga ungdomar som inte har en grundskoleexamen. Utbildningen är riktad till ungdomar med annat modersmål som behöver mer studier i finska för att kunna uppnå en sådan kompetensnivå att de kan söka sig till utbildning på andra stadiet, förberedande fortsatta studier eller direkt till arbetslivet. I utbildningen lär man sig studiefärdigheter, arbetslivs- och samhällskunskap, elektronisk kommunikation och bekantar sig med utbildningssystemet på andra stadiet och hur man söker en studieplats. Med hjälp av utbildningen förstärks de ungas sociala färdigheter, förebyggs utslagning och främjas den kulturella integrationen. Hösten 2023 inleder arbetarinstitutet en ny tjänst som går ut på undervisning i finska för dem som överskridit sin integrationstid.

Åbo svenska arbetarinstitut (Arbis) erbjuder svenskspråkiga personer integreras kurser i svenska på olika nivåer. Undervisningen sker huvudsakligen kvällstid.

Andra läroanstalter

Förutom Åbo stads läroanstalter spelar även andra läroanstalter en central roll i integrationen. De ordnar utbildningar i finska språket som alla har samlats på webbplatsen *Finnish Courses*. Läroanstalter tillhandahåller även andra integrationsfrämjande utbildningar och producerar stödresurser för internationella studerande. Universiteten har egna enheter som svarar för detta arbete.

Utbud av fritidstjänster: idrotts- och motionstjänster, kulturtjänster samt tjänster för barn och unga

Fritidstjänster, tidsfördriv och hobbymöjligheter erbjuds vid idrotts- och motionstjänsterna, kulturtjänsterna samt tjänsterna för barn och unga. Målgruppen för tjänsterna för barn och unga är barn, unga, unga vuxna och barnfamiljer. Fritidstjänster erbjuds och riktas i regel för alla invånare. Integrationsfrämjande tjänster som särskilt riktats till invandrare ordnas som handledda *Lär känna Finland*-guidningar, där Åbobor som deltar i integrationsutbildningen kan bekanta sig med stadens fritidstjänster.

Åbo museicentral erbjuder olika typer av lättlästa innehåll såsom handledningar och verkstäder där man bekantar sig med Finlands historia, konst, kulturarv och kulturmiljö. Samtidigt ökar man förståelsen mellan kulturer och lärande tillsammans. På kulturmotionsrutterna längs Aura å där kultur och motion kombineras blir den nya hemstaden bekant genom olika teman. Ruttinformation ges också i lättläst form.

Olika kulturella sedvänjor beaktas med hjälp av ett kultursensitivt serviceutbud, t.ex. genom att ordna simgrupper för kvinnor och män så att också badvakterna är av samma kön som simgruppens deltagare. Gyminstruktioner ges i lättläst form. Utöver dessa tjänster stöder man kulturell mångfald genom samarbete med olika mångkulturella sällskap, föreningar och organisationer.

I Åbo stads bibliotek ordnas verksamhet som stöder språkinläring i form av olika språkcaféer, litteraturcirkel och guidade rundturer på lättförståeligt språk på biblioteket för mångkulturella grupper i alla åldrar. I biblioteken finns också ett brett utbud av läromaterial och ordböcker på finska för studier på egen hand samt en flerspråkig samling, som innehåller litteratur på nästan 100 olika språk. Utöver dessa tjänster ordnar biblioteken i samarbete med tredje sektorn olika mångkulturella evenemang, verkstäder, diskussionstillfällen och föreläsningsserier som stöder integration och förståelse mellan olika kulturer.

Åbo filharmoniska orkester erbjuder verksamhet med låg tröskel som stöder integration. Orkestern ordnar två evenemang om året som är riktade till invånare med annat modersmål: i februari får de en inbjudan till orkesterns generalrepetition i Åbo domkyrka och i december till generalrepetitionen för självständighetsdagens festkonserter i Åbo konserthus. Utöver dessa erbjuder orkestern mindre grupper sporadiska evenemang, såsom besök till Åbo konserthus samt inbjudan till orkesterns andra öppna generalrepetitioner.

Ungdomstjänsternas verksamhet är riktad till alla barn och unga oberoende av bakgrund och med beaktande av specialbehov hos barn och unga som kommer från mångkulturella familjer. Principerna för trygga utrymmen följs i all verksamhet som ungdomstjänsterna ordnar. Verksamheten grundar sig på gemenskap och delaktighet. I ungdomsarbetet utnyttjas metoder med vilka man kan främja likabehandling, delaktighet, integration, växelverkan mellan olika kulturer, förståelse för olikhet och respekt för mångfald.

Stadsmiljötjänster

Servicehelheten för stadsmiljö svarar för skapandet och ordnandet av verksamhetsförutsättningar för den attraktiva stadens tillväxt, utvecklingen av stadsmiljön, strukturell funktionalitet och trivsel. Servicehelheten ansvarar också för stadens byggda infrastrukturegendom, byggande och underhåll av en högklassig stadsmiljö och byggande av sunda lokaler. Därtill ansvarar servicehelheten för myndighetstjänster som gäller miljö och byggande, miljöskydd samt regionala myndighetstjänster gällande avfallsservice och regionala tjänster för kollektivtrafiken. Miljötjänsterna spelar en viktig roll i minskningen av bostadsområdenas segregation och styrningen av planläggningen.

TVT Asunnot Oy som svarar för stadens hyresbostäder har 11 000 hyresbostäder. Avsikten är att beakta behoven hos invånare med annat modersmål bl.a. genom invånarrådgivning.

Kollektivtrafiken spelar en viktig roll i hur invånarna tar sig till utbildningar, arbete och fritidsaktiviteter. Den regionala kollektivtrafikens kundtjänst finns i Monitori vid Salutorget. I Monitori ges invandrare råd i användningen av kollektivtrafik (*Föli*). Fölis webbplats har översatts till engelska och information om kollektivtrafiktjänsterna finns tillgänglig på flera olika språk. Kollektivtrafiken spelar en viktig roll i minskandet av differentiering av olika områden eftersom kollektivtrafiken ofta är det enda sättet för särskilt invånare som har det sämre ställt att snabbt och förmånligt ta sig från ett ställe till ett annat. En välfungerande kollektivtrafik är en förutsättning för tillgången till tjänster och för förebyggandet av ensamhet, utslagning och rasism samt främjandet av delaktighet.

Främjande av välfärd, hälsa och delaktighet

Åbo stad har till uppgift att främja invånarnas välfärd, hälsa och delaktighet. Främjande av jämställdhet och likabehandling samt delaktighet, nätverkssamarbete kring förebyggande av problem med missbruk och mental hälsa, arbete med påverkansgrupper och utveckling av regionalt arbete har en övergripande inverkan på stadens kollektiva och balanserade utveckling.

Åbos *Delaktighetsmodell* beskriver invånarnas, organisationers, näringslivets och andra intressentgruppers möjligheter att delta och påverka stadens tjänster och beslutsfattande och gemensamt vidta effektiva åtgärder och bidra till allas bästa. Ett starkt element som förknippas med främjandet av delaktighet är ökningen av möjligheterna till samhällelig påverkan och ökningen av demokratin. Påverkansgrupper i Åbo är barnens parlament, det mångkulturella rådet, ungdomsfullmäktige, äldre rådet och handikapprådet. Påverkansgrupperna företräder medlemmarna i sina bakgrunds- och målgrupper och deras erfarenhetsexpertis utnyttjas i stadens verksamhet. turku.fi/vaikuttajaryhmat (på finska) Det mångkulturella rådet utser årligen en vinnare av priset *Årets mångkulturella och antirasistiska gärning*. Priset delas ut vid Åbo stads *fest för nya finska medborgare*.

Aktörer inom tredje sektorn, dvs. föreningar, sällskap och församlingarna, producerar tjänster som främjar integration. Allmännyttiga föreningar erbjuder specialservice inom t.ex. sin egen kompetensområde t.ex. för invandrarkvinnor och unga. Sådana är t.ex. MVKK, NMKY, DaisyLadies, föreningen Yhdessä och Sateenkarikoto. Etniska föreningar är föreningar där människor som kommit från samma land eller som talar samma språk stöder sin egen integration. Sådana är till exempel Suomen ukrainalaiset ry, Länsi-Suomen somaliseura och

Bosniakit Suomessa ry. Dessutom finns det religiösa föreningar som i första hand möjliggör utövandet av egen religion. De har dock också en annan roll i att öka samarbete och förståelse mellan integrationen och religionerna.

En del av stadens lokaler kan hyras ut till invånare och sammanslutningar (möten, evenemang mm.) till och med gratis. Lokaler och stadens andra resurser och tjänster kan bokas på adressen varaamo.turku.fi. Staden beviljar privatpersoner, organisationer och föreningar olika bidrag för ordnandet av tjänster eller verksamhet, turku.fi/sv/ta-kontakt/bidrag.

Med hjälp av olika åtgärder för att främja delaktighet kan demokratikänslan bland invånare med annat modersmål i Åbo främjas och invandrarnas tillit till det finländska samhället byggas upp. För invånare med annat modersmål ordnas tillsammans med staden och föreningen informationsmöten i anslutning till val. Centralvalnämnden stöder egna val som förrättas inom fostran, undervisning och läroanstalter. Inom småbarnspedagogiken förrättas med hjälp av lek "val" för barn och i skolor har val förrättats t.ex. för olika uppgifter. Detta bidrar till att öka barnens intresse för och kännedom om val. Centralvalnämnden har bistått läroanstalter t.ex. genom att låna ut valmöbler och ge handledning i val.

Nätverkssamarbete med statliga myndigheter

Egentliga Finlands NTM-central koordinerar invandrararbetet i hela landskapet. Den kommer överens med kommunerna i regionen om mottagningen av kvotflyktingar, koordinerar Partnerskapsprogrammet för integration, upphandlar såväl integrationsutbildningar som arbetskraftspolitiska utbildningar och erbjuder projektfinansiering. Företagstjänsterna verkar fortfarande fram till reformen av sysselsättningslagen i början av 2025 under Egentliga Finlands TE-byrå och deras verksamhet leds av NTM-centralen.

Folkpensionsanstalten (FPA) tryggar också utkomsten hos invånare med annat modersmål och tillhandahåller tjänster på både lättläst språk och på flera olika språk. FPA betjänar i samma lokaler som International House Turku i Monitori vid Salutorget. Migrationsverket (Migri) fattar beslut om uppehållstillstånd för dem som flyttar till landet. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (DVV) sköter registreringen av hemkommun för dem som beviljats uppehållstillstånd. Alla dessa myndigheter deltar i styrgruppen för International House Turku.

6. Programmets åtgärder, ansvarsparter och mätare

I detta avsnitt tas upp 34 integrationsfrämjande åtgärder som utgår från den lagstadgade grunden och ändringen av omvärlden som beskrivs i kapitel **två** samt statistik- och forskningsuppgifterna som beskrivs i kapitel **tre och fyra**. Åtgärderna har nummerats och indelats enligt rubrikerna för Stiglitz olika delområden av välfärd. Åtgärderna genomförs i samarbete med nätverken. I tabellen beskrivs ansvarsparterna för stadens tjänster.

Åbo stads program för främjande av integration och goda befolkningsförhållanden 2022–2025			
Åtgärder, ansvarsparter och mätare - uppföljningstabell			
Delområde av välfärden	Åtgärder	Ansvariga parter	Mätare
Hälsa	1) Mer fysiska aktiviteter för flickor - med hjälp av samarbetsnätverk söks sätt att engagera flickor med annat modersmål att delta i motionshobbyer. Motionssedeln för barn utnyttjas.	Idrottstjänsterna, fostran och undervisning, kommunikationen	resultaten från skolhälsoenkäten 2023, 2025
	2) Kommunikationskampanj om stadens fritidstjänster för invånare med annat modersmål	Servicehelheterna för kultur och idrott, International House Turkus kommunikation	genomförande av kampanjen, mätare som överenskommit för sociala medier och kampanjen
	3) Utarbetande, genomförande och mätning av International House Turkus kommunikationsplan	International House Turkus kommunikation, invandrantjänsterna	Utarbetande och genomförande av informationsplan
	4) Välfungerande kundorienterade servicekedjor, utveckling av samarbetet med Varha	Integrationsfunktionen, invandrantjänsterna	färdigställda servicemodellbeskrivningar
Materiell välfärd	5) Kampanjen Mot nya drömmar med framgångsberättelser	Invandrantjänsterna, kommunikationen	genomförande av kampanjen, sysselsättningsstatistik
	6) Ökning av möjligheterna för sysselsatta att lära sig de inhemska språken - pilotförsök för att förena språkstudier och arbete	Invandrantjänsterna	genomfört pilotförsök, sysselsättningsstatistik
Kompetens	7) Förstärkande av kunskaperna i det mångkulturella arbetet på läroanstalter	Fostran och undervisning, projektet ALUSTA	statistik som tagits fram i projektrapporteringen
	8) Ökning av antalet studerande med annat modersmål i gymnasier och högskolor	Spetsprojektet för kompetens, fostran och undervisning, projektet för att minska skolsegregationen i Åbo	antalet studerande med annat modersmål i gymnasier och högskolor
	9) Utveckling av servicemodellen för personer som integreras (inledande kartläggning, integrationsplan, integrationsprogrammets tjänster fr.o.m. 1.1.2025) i nätverkssamarbete med andra aktörer	Invandrantjänsterna, läroanstalterna och sysselsättningstjänsterna	beskrivningar av integrationsprogrammets tjänster och verksamhet samt verkställande fr.o.m. 1.1.2025

	10) Modell för anordnande av integrationsutbildning fr.o.m. 1.1.2025, beskrivning av nätverkssamarbetet	Invandrantjänsterna, sysselsättningstjänsterna	färdig riktlinje om anordnande av integrationsutbildningar fr.o.m. 1.1.2025, beskrivning av nätverkssamarbetet
	11) Ökning av alternativ för inhemska språkstudier och informering av dessa till personer som flyttat till landet på grund av utbildning och arbete	Spetsprojektet för kompetens, invandrantjänsterna, kommunikationen, de instanser som svarar för samarbetet mellan stadens högskolor	Genomförande av kampanjen och mätning av nåbarheten; genomförda integrationsplaner
	12) Hemföräldrar uppmuntras att lära sig finska och ta sig till arbetslivet	Invandrantjänsterna	antal hemföräldrar som deltagit i språkkurser; genomförda inledande kartläggningar och integrationsplaner
	13) Integration på svenska - integrationsutbildningsutbud och sysselsättningsmöjligheter på svenska	Arbis, invandrantjänsterna, fostran och undervisning	antal integrationsutbildningar på svenska, antal studerande på Arbis svenskakurser
Arbete och arbetsliv	14) Främjande av sysselsättningen av invånare med annat modersmål - tjänster med låg tröskel tillgängliga på ett ställe	Invandrantjänsterna, sysselsättningstjänsterna	sysselsättningsstatistiken
	15) Sysselsättning av invånare med annat modersmål i uppgifter som motsvarar deras kompetens	Invandrantjänsterna, sysselsättningstjänsterna, läroanstalterna	Resultaten från stadens följande välfärdsenkät gällande sysselsättning i uppgifter som motsvarar kompetensen
	16) Sysselsättningsförsök i stadens arbetsuppgifter; språkutbildning kombineras med sysselsättningsperioden	Invandrantjänsterna, personaltjänsterna och sysselsättningstjänsterna	försökets utfall och resultat
	17) Staden rekryterar invånare med annat modersmål till olika serviceområden	Instanser som ansvarar för rekrytering	procentuell ökning av antalet anställda med annat modersmål
	18) Projekt för att stöda sysselsättningen av invånare med annat modersmål som befinner sig i ett utmanande läge; kartläggning av incitament	Sysselsättningstjänsterna	sysselsättningsstatistiken; genomförande av projektet

	som leder till anställning med företag		
	19) Insamling av framgångsberättelser om integration och distributionen av dessa via olika kanaler	Invandartjänsterna, kommunikationen, invandartjänsterna	publicerade framgångsberättelser; mätning av närbarheten
	20) Arbetskraftsbank för branscher som lider av brist på arbetskraft	Invandartjänsterna, Talent-projektaktörer (inkl. Turku Science Park Oy)	arbetskraftsbanken färdig
Boendemiljö	21) Utveckling av bostadsområden - förorter som förnyas och segregationsarbete	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden - Åbo med förorter som förnyas, segregationsarbetsgruppen	antalet invånare som är nöjda med sitt bostadsområde
	22) Uppbyggnad av en modell för att hitta bostäder för kvotflyktingar och personer som får tillfälligt skydd och flyttar till kommunen; modell för uthyrning i andra hand	Invandartjänsterna, TVT Asunnot Oy	kvotflyktingar och personer som får tillfälligt skydd har fått bostäder; utarbetande av modellen för uthyrning i andra hand
	23) Invånare med annat modersmål och invånare som integreras görs delaktiga i ökandet av trivselen i bostadsområden; i evenemang, vardagsrumsverksamheten	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden - aktörer för Det goda humörets Åbo; vardagsrumsverksamheten	antalet invånare som är nöjda med sitt bostadsområde; vardagsrumsfunktioner som genomförts inom ramen för spetsprojektet
	24) Projektet Bli Åbobo - målet uppställt till tusen nya Åbobor bland de ukrainare som fått tillfälligt skydd	Invandartjänsterna, kommunikationen	antalet personer som fått tillfälligt skydd och söker kommunplats i Åbo
Social välfärd och sociala relationer	25) Fritidstjänster som en del av integrationsutbildningarna Erbjudande av servicehelheten Lär känna Finland till grupper med annat modersmål som deltar i utbildningar	Kulturtjänsterna, fostran och undervisning, tjänster för barn och unga	Antal grupper som ordnats
	26) Kartläggs och skapas platser för fria möten mellan olika kulturer	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden - aktörer för Det goda humörets Åbo; instanser som	antalet öppna lokaler

		samarbetar med organisationer	
	27) Tjänster designas tillsammans med personer med annat modersmål	Delaktighet, sysselsättningstjänsterna, invandrantjänsterna, kulturtjänsterna, idrottstjänsterna, tjänster för barn och unga, fostran och undervisning	deltagare med annat modersmål i servicedesign
Trygghet	28) Främjande av goda befolkningsförhållanden - deltagande i arbetet med Building an Inclusive Integration Approach in Finland; personalutbildningar i främjande av goda befolkningsförhållanden, godkännande av olikhet och förebyggande av rasism	Invandrantjänsterna i samarbete med ett omfattande samarbetsnätverk	det färdigställda ICC Index-arbetet, antalet utbildningar och deltagare i dessa utbildningar
	29) Minskning av säkerhetsrisker i bostadsområden; ökning av säkerhetsnätverk och information om dessa på flera olika språk i olika stadsdelar; kartläggning av säkerhetsrisker och förebyggande verksamhet	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden - aktörer för Det goda humörets Åbo; vardagsrumsverksamheten ; samarbetet med organisationer och föreningar; segregationsarbetsgruppen , invandrantjänsterna, fostran och undervisning	antalet invånare som känner sig trygga i sitt bostadsområde
	30) Informationskampanj om förebyggande av våld i nära relationer och välfungerande stödnätverk för personer med annat modersmål som utsätts för våld i nära relationer	Främjande av välfärd och hälsa, invandrantjänsterna med aktörer inom samarbetsnätverket	genomförande av informationskampanjen; beskrivning av servicenätverket på flera olika språk
Röst i samhället och miljö	31) Insamling av information om möjligheterna att påverka i staden via flera olika kanaler till personer med annat modersmål; hörande av invånare med annat modersmål och ökad delaktighet	Spetsprojektet för gemenskap, välfärd och en balanserad utveckling av bostadsområden; invandrantjänsterna, delaktighet, kommunikation, projektarbetsgruppen VINCE	genomförande och mätning av information på flera olika språk via olika kanaler; antal evenemang som ordnats och antalet besökare

	32) Intensivare samarbete med organisationer - skapas en kontaktuppgiftsbank och servicepalett av aktörer och verksamheten inom tredje sektorn för att stöda det integrationsfrämjande arbetet	Invandrantjänsterna, instanser som samarbetar med organisationer	registret färdigställs
	33) Försök med kulturbibliotek: mångkulturella evenemang ordnas i bibliotekslokaler	Kulturtjänsterna/biblioteket, invandrantjänsterna i samarbete med andra aktörer	försökets utfall, antalet evenemang
	34) Kommunikationskampanj på flera olika språk och i lättläst form om avfallssortering samt sätt att påverka vår gemensamma miljö	Stadsmiljötjänsterna i samarbete Sydvästra Finlands Avfallsservice, stadens klimatprojekt, fostran och undervisning och invandrantjänsterna	genomförd kampanj

7. Uppföljning av programmet, ansvariga parter och rapportering

För genomförandet av programmet ansvarar de olika ansvarsparterna för åtgärderna och dess framskridande uppföljs av ledningsgruppen för invandring. Rapporter om genomförandet av programmet avläggs en gång om året till stadsfullmäktige. Åbo stads enhet för integration inom invandrantjänsterna sammanställer programmets uppföljningsuppgifter. Rapporten föreläggs fullmäktige via stadsstyrelsen.

Enligt den nya integrationslagen som träder i kraft i början av 2025 behöver kommunen inte längre utarbeta ett separat program för integrationsfrämjande för att få flyktingersättningar, men om en separat integrationsplan inte uppgörs ska de strategiska målen för främjande av integration ha tagits upp i kommunens strategi, välfärdsprogram eller någon annan strategisk handling. Dessutom ska kommunen utarbeta ett integrationsprogram som redogör för integrationsprocessen. Detta beskrivs närmare ovan i kapitel 2.